

รายงานการวิจัยในชั้นเรียน

เรื่อง

การส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาด้านการพูด
ของนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๑/๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๐
โรงเรียนเทศบาลวัดสิงห์สถิตย์ โดยใช้นิทาน

นางสุกิจตา ศรีชัย

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งสุพรรณบุรี ปี พ.ศ.๒๕๖๐

หัวข้อการวิจัย การส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาด้านการพูด ของนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๑/๑
ปีการศึกษา ๒๕๖๐ โรงเรียนเทศบาลวัดสิงห์สถิตย์ โดยใช้นิทาน

ผู้ดำเนินการวิจัย นางสาวสุกัญญา ศรีชัย
ที่ปรึกษา ๑.อาจารย์ ดร.อารีย์ พรมเล็ก
๒.อาจารย์ ดร.สุนทร เทียนงาม
๓.อาจารย์ชนมธิดา ยาแก้ว

หน่วยงาน หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งสุพรรณบุรี ปี พ.ศ.๒๕๖๐

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดโดยใช้
นิทาน รูปแบบการวิจัยที่ใช้เป็นรูปแบบการทดลองแบบกลุ่มเดียว ประชากรคือเด็กนักเรียน
ระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๑/๑ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ โรงเรียนเทศบาลวัดสิงห์สถิตย์
จำนวน ๑ ห้องเรียน มีนักเรียน ๑๔ คน โดยมีกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๓ คน ซึ่งได้มาจากการเลือก
แบบเจาะจง จากผลการบันทึกกระบวนพฤติกรรมทักษะภาษาด้านการพูดเป็นรายบุคคล เครื่องมือ
ที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยนิทาน จำนวน ๓ เล่ม แผนการจัดประสบการณ์ ระยะเวลาที่ใช้ในการ
วิจัย ๓ สัปดาห์ สัปดาห์ละ ๕ วัน วันละ ๑ ครั้ง ครั้งละ ๑๕-๒๐ นาที สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
คือ ค่าเฉลี่ยร้อยละ

ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๑/๑ โรงเรียนเทศบาลวัดสิงห์สถิตย์
จำนวน ๓ คน มีพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดที่ดีขึ้นตลอดระยะเวลา ๓ สัปดาห์
มีค่าเฉลี่ยของพัฒนาการ ดังนี้ เด็กชายธนภัทร แก้วสุวรรณ จากระดับพัฒนาการค่าเฉลี่ยร้อยละ
๔๖.๖๗ , ๗๔.๔๔ และ ๙๓.๓๓ เด็กชายชยากร รอดบาง จากระดับพัฒนาการค่าเฉลี่ยร้อยละ
๔๘.๘๙ , ๘๓.๓๓ และ ๙๓.๓๓ เด็กหญิงมีนา ภาษี จากระดับพัฒนาการค่าเฉลี่ยร้อยละ ๕๔.๕๔ ,
๘๔.๕๔ และ ๙๔.๕๔ ตามลำดับ

กิตติกรรมประกาศ

ผลงานการวิจัยฉบับนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความกรุณาจากเทศบาลตำบลวัดสิงห์ ซึ่งได้ให้ความอนุเคราะห์และสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการศึกษาค้นคว้าทำการวิจัยจนสำเร็จลุล่วง ขอขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษา ท่านอาจารย์ ดร.อารีย์ พรหมเล็ก ท่านอาจารย์ ดร.สุนทร เทียนงาม และท่านอาจารย์ชนม์ธิดา ยาแก้ว ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา รวมถึงขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ทำการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากการทำงานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

สุกิจดา ศรีชัย

๒๕๖๐

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช ๒๕๔๖ มีจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาปฐมวัยให้เป็นไปเพื่อการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดจนถึง ๕ ปี บนพื้นฐาน การอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ ที่สนองต่อธรรมชาติ และพัฒนาการของเด็กแต่ละคน ตาม ศักยภาพ ภายใต้อบรมเลี้ยงดูที่เหมาะสม ที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กสามารถพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการ ตลอดจน การเรียนรู้อย่างเหมาะสม ด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้เลี้ยงดู หรือบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาเด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการทุกด้าน อย่างสมดุล และเต็มตามศักยภาพ ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมไทย พัฒนาเด็กโดยองค์รวมผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย ช่วยเหลือตนเองได้ รับรู้และสร้างปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมรอบตัว สื่อความหมายและใช้ภาษาได้เหมาะสมกับวัยสนใจเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัว เปิดโอกาสให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่แวดล้อมและสิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก อย่างหลากหลาย สามารถดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข

จากการศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยที่กล่าวมาแล้วข้างต้นพบว่า มีเป้าหมายในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อเตรียมความพร้อมแก่เด็ก ด้วยกระบวนการการเรียนรู้ต่างๆที่

หลากหลายและเหมาะสมกับวัย เพื่อให้เด็กเรียนรู้มีพัฒนาการและคุณลักษณะตามวัยเป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนด ซึ่งผลการวิเคราะห์นักเรียนระดับอนุบาล ชั้นปีที่ ๑ ในความรับผิดชอบ ในภาคเรียนที่ ๑ ของทุกปีการศึกษา พบว่า เด็กส่วนมากมีคุณลักษณะตามวัยไม่สอดคล้องกับความต้องการของหลักสูตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการใช้ภาษาในการสื่อสารด้วยการพูด ปัญหาในการใช้ภาษาเพื่ออธิบายสิ่งที่ต้องการ ซึ่งสังเกตได้จากการที่เด็กมีพฤติกรรมการปัสสาวะรดทางเกงรดที่นอน การแย่งของจากมือเพื่อนหรือการหยิบของของผู้อื่นโดยไม่ขออนุญาต การมีปัญหาคัดแย้งกับเพื่อนขณะเล่นของเล่น หรือทำกิจกรรมต่างๆ การไม่พูดเมื่อต้องการดื่มน้ำหรือรับประทานอาหาร กล่าวโดยสรุปคือเด็กมีความสามารถในการพูดสื่อความหมายบอกความต้องการของตนเองไม่เป็นไปตามวัย จากการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาพบว่าเนื่องจากขาดกระบวนการอบรมดูแลและการส่งเสริมพัฒนาการการใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก ทั้งจากสภาพแวดล้อมสังคมครอบครัว ล้วนเป็นปัจจัยที่ทำให้เด็กมีพัฒนาการทางภาษาล่าช้า ไม่เป็นไปตามวัยทั้งสิ้น

สำหรับเด็กปฐมวัยนั้น การเรียนรู้ด้านภาษาเป็นสิ่งที่ไม่สามารถกำหนดรูปแบบการสอนตามหลักไวยากรณ์ ที่เป็นนามธรรมให้เด็กสามารถเข้าใจได้ อีกทั้งการศึกษาค้นคว้าเอกสารรวมถึงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องพบว่า เด็กปฐมวัยเรียนรู้ภาษา จากสิ่งแวดล้อมรอบตัว บุคคลใกล้ชิด สังคมและชุมชนที่เด็กอาศัยอยู่ เด็กจะเรียนรู้การฟังและการพูดก่อน เพราะการฟังและการพูดเป็นของคู่กันเป็นพื้นฐานทางภาษา เมื่อฟังแล้วก็ย่อมต้องพูดสนทนาโต้ตอบได้ การเรียนภาษาของเด็กปฐมวัยไม่จำเป็นต้องอาศัยการสอนอย่างเป็นทางการ หรือตามหลักไวยากรณ์ แต่จะเป็นการเรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์กับคนรอบข้างหรือสิ่งแวดล้อมรอบตัว หรืออีกนัยหนึ่งซึ่งเรียกกันว่าการสอนแบบภาษาธรรมชาติ ซึ่งมีหลักการสำคัญที่ควรนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านภาษาแก่เด็กปฐมวัย มีดังนี้

๑.จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้ภาษาอย่างเป็นธรรมชาติ และเหมาะสมกับวัย

๒.เลือกใช้สื่อหรือนวัตกรรมที่กระตุ้นความสนใจ และส่งเสริมการใช้ภาษาที่ถูกต้อง
๓.ครูต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา จัดสภาพแวดล้อมที่อบอุ่นปลอดภัย สร้างความคุ้นเคย และความไว้วางใจแก่เด็ก เพื่อให้เด็กมีความมั่นใจและกล้าที่จะใช้ภาษาในการสื่อสารด้วย

ด้วยเหตุผลนี้ผู้วิจัยจึงได้มีความสนใจ ในการศึกษาการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดโดยใช้นิทาน และได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าสื่อและนวัตกรรมการสอนต่างๆที่เกี่ยวข้อง และสามารถส่งเสริมพัฒนาการความสามารถในการใช้ภาษาสื่อความหมายของเด็กปฐมวัย ผนวกกับการยึดหลักทฤษฎีการเรียนรู้ด้านภาษา เช่น ทฤษฎีความพึงพอใจแห่งตน (The Autism Theory หรือ Austistic Theory), ทฤษฎีการเลียนแบบ (The Imitation Theory) เลวิส (Lawis), ทฤษฎีการรับรู้ (Motor Theory of Perception) ลิเบอร์แมน (Liberman) นำมาสู่การส่งเสริมและพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กสามารถพูดและบอกความต้องการของตนเองได้ รวมถึงรับรู้และสื่อสารกับผู้อื่นได้เหมาะสมกับวัย และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรกำหนด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดของนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๑/๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ โรงเรียนเทศบาลวัดสิงห์สถิตย์ โดยใช้นิทาน

ขอบเขตการวิจัย

๑.ประชากร

-ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือเด็กนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๑/๑ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ โรงเรียนเทศบาลวัดสิงห์สถิตย์ จำนวน ๑ ห้องเรียน มีนักเรียน ๑๔ คน
-กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเด็กชาย-หญิง ระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ โรงเรียนเทศบาลวัดสิงห์สถิตย์ จำนวน ๓ คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง จากผลการสังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล

๒.ระยะเวลาในการทดลอง

การวิจัยในครั้งนี้ได้ทำการทดลองในภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ โดยมีระยะเวลาในการทดลอง ๓ สัปดาห์ สัปดาห์ละ ๕ วัน ในแต่ละวันทำการทดลอง ๑ ครั้ง ครั้งละ ๑๕-๒๐ นาที

๓.ตัวแปรในการวิจัย

ตัวแปรต้น นิทาน

ตัวแปรตาม พัฒนาการทางภาษาด้านการพูด

สมมติฐานการวิจัย

นิทานสามารถส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดได้หรือไม่อย่างไร

นิยามศัพท์

๑.เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กชาย-หญิง ระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ โรงเรียนเทศบาลวัดสิงห์สถิตย์ ปีการศึกษา ๒๕๖๐

๒.นิทาน หมายถึง หนังสือภาพที่มีเนื้อหาเหมาะสำหรับเด็กอายุ ๓-๕ ปี ช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาและการพูดแก่เด็กปฐมวัย จำนวน ๓ เรื่อง ประกอบด้วย

๑)....ดีดตีฉี่ราด.....ผู้เขียนเรื่อง นางสุกิจดา ศรีชัย (ครูผู้สอน)

๒)....กลัวจิ้ง..กลัวจิ้ง..... ผู้เขียนเรื่อง คุณหญิงกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา

๓).....หิวจิ้ง..หิวจิ้ง.....ผู้เขียนเรื่อง คุณหญิงกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา

๓. พัฒนาการทางภาษาด้านการพูด หมายถึง ความสามารถในการใช้ภาษาพูดสื่อความหมาย ความสามารถในการรับรู้และใช้ภาษาได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ตรงกับความต้องการบอกความรู้สึก และแสดงความคิดเห็นของตนเองได้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ครูผู้สอนมีความเชื่อมั่นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน สามารถค้นพบแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดแก่เด็กปฐมวัยและสามารถนำมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๒. เด็กมีพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดที่ดีขึ้น สามารถรับรู้และใช้ภาษาพูดสื่อความหมายได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ตรงตามความต้องการ ความรู้สึก และแสดงความคิดเห็นของตนเองได้
๓. ครูผู้สอนอื่นๆสามารถนำรูปแบบการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา ด้านการสื่อความหมายด้วยการพูด จากการวิจัยนี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับเด็กในปกครองของตนเองได้ด้วย

บทที่ ๒

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

๑. สารสำคัญของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๔๖

- ๑.๑ ปรัชญา หลักการ และแนวคิดการศึกษาปฐมวัย
- ๑.๒ โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๔๖

๒. ธรรมชาติ และพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย อายุ ๓-๖ ปี

- ๒.๑ การเรียนรู้ภาษาของเด็กปฐมวัย
- ๒.๒ ธรรมชาติและพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย ๓-๖ ปี

๓. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้านภาษาของเด็กปฐมวัย

- ๓.๑ ทฤษฎีพัฒนาการทางด้านจิตสังคมของอีริกสัน
- ๓.๒ ทฤษฎีการเรียนรู้ของเพียเจต์
- ๓.๓ ทฤษฎีการเลียนแบบ

๔. นิทาน

- ๔.๑ ความสำคัญและคุณค่าของนิทานสำหรับเด็กปฐมวัย
- ๔.๒ คุณสมบัติที่ดีของผู้เล่านิทาน
- ๔.๓ การเล่านิทาน

๕. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย

- ๕.๑ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางภาษาของเด็กปฐมวัย
- ๕.๒ ความอ่องงามของคำศัพท์
- ๕.๓ การรื่องางมของการสื่อความหมาย
- ๕.๔ องค์ประกอบของพัฒนาการทางภาษา
- ๕.๕ นวัตกรรมการสอนภาษาโดยองค์รวม(whole Language Approach)

๖. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- ๖.๑ งานวิจัยในประเทศ

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๑.สาระสำคัญของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๔๖

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยคุณลักษณะตามวัย โครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์ ได้แก่ สาระการเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาเลือกนิทาน และกิจกรรมเสริมประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดของเด็กปฐมวัย ประกอบด้วยสาระสำคัญดังนี้

ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย

การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็ก ตั้งแต่แรกเกิดถึง ๕ ปี* บนพื้นฐาน การอบรมเลี้ยงดู และการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ ที่สนองต่อธรรมชาติ และพัฒนาการของเด็กแต่ละคน ตามศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคม-วัฒนธรรม ที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม

หลักการ

เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการ ตลอดจน การเรียนรู้ที่เหมาะสม ด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้เลี้ยงดู หรือบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาเด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการทุกด้าน อย่างสมดุล และเต็มตามศักยภาพ โดยกำหนดหลักการ ดังนี้

๑. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัย ทุกประเภท
๒. ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมไทย
๓. พัฒนาเด็กโดยองค์รวมผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย

๔. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพและมี
ความสุข
๕. ประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษาในการพัฒนาเด็ก

โครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๕๖

โครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๕๖ ช่วงอายุ อายุ ๓-๕ ปี
ในการจัดหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยได้กำหนดโครงสร้างของหลักสูตรไว้ดังนี้

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย		
ช่วงอายุ	อายุ ๓ - ๕ ปี	
สาระการเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
	• ด้านร่างกาย • ด้านอารมณ์และจิตใจ • ด้านสังคม • ด้านสติปัญญา	• เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก • เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก • ธรรมชาติรอบตัว • สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก
ระยะเวลาเรียน	๓ ปี	

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยคุณลักษณะตามวัย โครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์ ได้แก่ สาระการเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาเลือกนิทาน และกิจกรรมเสริมประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดของเด็กปฐมวัย

๒. ธรรมชาติพัฒนาการและการเรียนรู้ด้านภาษาของเด็กปฐมวัย อายุ ๓-๖ ปี

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลความรู้ที่ได้จากการศึกษาเกี่ยวกับธรรมชาติการเรียนรู้ด้านภาษาของเด็กปฐมวัย มาใช้เป็นข้อมูลที่สามารถทำให้เข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในช่วงวัยต่างๆ อย่างละเอียดถี่ถ้วนมากขึ้น โดยค้นพบรายละเอียดที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยดังนี้

การเรียนรู้ภาษาของเด็กปฐมวัย

เด็กทารกเริ่มเรียนภาษาจากการฟังผู้อื่นพูดก่อนจากนั้นเด็กจะจำคำและเลียนแบบบทลง ฟัง เลียนเสียง เมื่ออายุเข้า ๒ - ๓ ขวบ เด็กจะเข้าใจภาษาพูดง่ายๆ ของผู้ใหญ่ ปฏิบัติตามคำสั่ง สามารถเชื่อมโยงเสียงกับวัตถุที่ใช้ทำเสียงได้ เมื่ออายุ ๔ ขวบ สามารถปฏิเสธการฟังแก้งไม่ได้ยินเสียง จำแนกเสียงได้ เมื่ออายุ ๕ ขวบ จะเป็นช่วงวัยที่จำข้อความยาวๆ ของผู้ใหญ่ได้ดี (นิตยา ประพตติกิจ, ๒๕๓๙: ๑๗๘-๑๗๙) พัฒนาการทางภาษานี้จะงอกงามได้เต็มศักยภาพต่อเมื่อเด็ก ได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ทางภาษาที่ดีและถูกต้อง เด็กปฐมวัยเรียนรู้ภาษาจากการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้างและสิ่งต่างๆ การได้เห็นการ ได้ฟัง ได้สัมผัส การลองผิดลองถูก การเฝ้าและการให้แรงเสริมเป็นสิ่งช่วยให้เด็กมีพัฒนาภาษา จนกระทั่งสามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารได้ กระบวนการเรียนรู้ภาษาจะพัฒนาตามลำดับ จากการเลียนแบบเสียงที่ได้ยิน แสดงท่าทางตามเสียงนั้น เมื่อเด็กนำมาทดลองใช้แล้วได้รับ การตอบสนองเด็กจะสะสมความจำและรับการใช้ภาษานั้นมาเป็นของตน (จรรยา สุวรรณทั้ง และคณะ : ๒๕๒๙: ๑๒๒)

การที่เด็กเล็กๆ เรียนรู้ภาษามีความเกี่ยวพันและเกี่ยวข้องกับการพัฒนาทางสมองเป็นอย่างยิ่ง การพัฒนาทางภาษาต้องสอดคล้องกับการพัฒนาทางสมอง ภาษาที่เด็กเกิดการเรียนรู้ต้องเป็นภาษาที่เชื่อมโยงกับสิ่งที่เด็กคุ้นเคย ที่เป็นความฝัน และ จินตนาการ ตลอดจนเด็กเกิดความภาคภูมิใจในการเรียนรู้ภาษาที่สามารถอ่าน เขียน พูดได้ ในด้านสมองมีการพัฒนาโครงสร้างและหน้าที่ตามอายุการ พัฒนาสมองจะรวดเร็วอย่างยิ่งในวัยทารกและวัยเด็ก และค่อยๆ ลดลงในวัยผู้ใหญ่ สมองจะพัฒนาสมบูรณ์ในอายุหลังวัยสี่ปีไปแล้ว การเรียนรู้ของสมองมีเซลล์ประสาททำหน้าที่ในการรับรู้ เรียนรู้ จำ คิดและสั่งการ การกระทำของมนุษย์ประกอบด้วย

๑. เซลล์สมอง (cell body)

๒. สายใยประสาทรับข้อมูล (dendrite)

ตามหลักการแพทย์หรือประสาทวิทยานั้น เซลล์สมองเป็นส่วนหนึ่งที่เล็กที่สุดและมีจำนวนมากเชื่อมต่อกัน สมองของเด็กแรกเกิดมีเซลล์สมองอยู่ประมาณ ๑ แสนล้านเซลล์ มีการเชื่อมต่อกันด้วยเครือข่ายที่เป็นเสมือนร่างแหของวงจรที่ใหญ่มาก เมื่อเซลล์สมองหนึ่งรับข้อมูล ก็จะเชื่อมต่อกับเซลล์สมองอื่นๆ มีการสร้างจุดเชื่อมต่อสัญญาณขึ้นในวงจรสมอง เป็นการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างการทำงานของสมองที่สำคัญ แม้ว่าเซลล์สมองของมนุษย์จะสามารถสร้างวงจรถึง ๒๕๐ ล้านล้านล้านวงจร แต่เซลล์สมองตายวันละประมาณ ๘๕,๐๐๐ เซลล์ การตายของเซลล์สมองเนื่องมาจากความเสื่อมของตัวเซลล์เองความเสื่อมเนื่องมาจากภาวะสิ่งแวดล้อมที่เป็นอันตรายต่อเซลล์ เช่น สารพิษ เชื้อโรคต่างๆ และความเสื่อมสลายเพราะเซลล์นั้นๆ ไม่ได้ใช้งานหรือไม่ได้ทำงาน เป็นต้น เซลล์ที่ทำงานย่อมมีข้อมูลส่งผ่านเชื่อมโยงกับเซลล์อื่นๆ ตลอดเวลากระบวนการเหล่านี้แทนที่จะทำให้เซลล์เหนื่อยอ่อนล้าและตายกลับทำให้เซลล์มีชีวิตรอยู่และทำงานต่อไป ที่กล่าวกันว่าเมื่อใช้งานเซลล์สมองจะรักษาเซลล์นั้นไว้หรือถ้าไม่ใช้ก็เท่ากับปล่อยให้ตายไปในที่สุด ดังนั้นการพัฒนาทางภาษาในเด็กปฐมวัยจึงจำเป็นต้องให้เด็กได้มีการสื่อสารในสังคมแวดล้อมเด็ก กระตุ้นให้เด็กได้ฟัง พูด ลองอ่าน ลองเขียน ในลักษณะที่ไม่มีความหมายก่อนเพื่อเป็นแรงจูงใจให้เด็กอยากทำ ไม่ควรให้เด็กเริ่มเรียนรู้ในลักษณะของหลักภาษา จากการสะกดคำ หรือต้องให้ถูกต้องอย่างเข้มงวดทุกครั้ง ภาษานับว่าเป็นการสื่อสารที่เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ของเด็กเล็ก เด็กจะพัฒนามนุษย์สัมพันธ์และมีการติดต่อสัมพันธ์กันนั้น ภาษาจึงมีความสำคัญมากในการเรียนรู้ของเด็กเล็ก

การจัดการเรียนรู้ภาษาให้กับเด็กนั้นผู้ใหญ่ พ่อแม่ ผู้ปกครองต้องคำนึงถึงและมีความตระหนักในเรื่องของการพัฒนาภาษาพร้อมกับความรู้ในเรื่องของสมองให้พร้อมกันไปด้วย ดังนี้

๑.การเรียนรู้ภาษาของเด็กนั้นเรียนนี้ได้เร็วมากเพราะเซลล์สมองและการเชื่อมต่อของเซลล์สมองมีความพร้อมสูงมาก

๒.กระบวนการเรียนรู้ภาษาของเด็กจะผ่านการฟังกิจกรรมที่จัดควรเป็นกิจกรรมที่เป็นการอ่านให้เด็กฟัง เล่านิทานให้เด็กฟัง และให้อ่านในเรื่องที่เด็กสนใจ

๓.การให้เด็กเรียนรู้ภาษาสิ่งที่น่าสนใจให้เด็กได้เรียนรู้ไม่ว่าจะเป็นคำ ประโยคต่างๆ ฯลฯ สิ่งดังกล่าวต้องที่ความหมายต่อเด็กจึงจะเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔.สมองของเด็กจะรับข้อมูลเสียงได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อเด็กได้ประสบการณ์ที่เห็นภาพเรื่องราวต่างๆประกอบด้วย

สิ่งสำคัญของการพัฒนาการทางภาษาของเด็กเล็กจึงเป็นเรื่องที่ไม่ยากจนเกินไปสำหรับครู พ่อแม่ ผู้ปกครองที่อยากให้เด็กของเรามีการพัฒนาทางด้านภาษาทั้งภาษาแม่ของเรา หรือภาษาอื่นๆ ที่เราต้องการโดยอย่าลืมว่าสิ่งสำคัญคือการพัฒนาให้เด็กของเราสื่อสารและใช้ภาษาด้วยความมั่นใจ ธรรมชาติและพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยช่วงอายุ ๓-๖ ปี

อายุ 3 ปี	อายุ 4 ปี	อายุ 5 ปี	อายุ 6 ปี
- ความสามารถใช้คำศัพท์ ประมาณ 900 คำ และพูดเป็นประโยคได้ 10 - 12 คำ - ชอบใช้คำขึ้นต้นด้วยอะไร ที่ไหน และใคร	- ช่างพูด สามารถใช้คำศัพท์ประมาณ 1,500 คำ จะมีคำถามที่ขึ้นต้นด้วยเมื่อไร อย่างไร และทำไม - ชอบเล่าเรื่องต่างๆ หรือนิทาน ซึ่งบางครั้งเป็นเรื่องของตนเอง อาจพูดคำหยาบหรือไม่สุภาพในบางครั้ง	- ชอบซักถามสามารถใช้คำศัพท์ประมาณ 2,500 - 3,000 คำ - ชอบเล่นบทบาทสมมติและใช้คำที่ใช้ในชีวิตประจำวัน	- พูดได้คล่องแคล่วและสนใจคำใหม่ เริ่มการอ่าน เริ่มเข้าใจนามธรรมบ้าง เช่น เรื่องการเจ็บป่วย อุบัติเหตุ

๓. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้านภาษาของเด็กปฐมวัย

เพื่อให้ข้อมูลด้านการวิจัย มีแนวทางที่ชัดเจนและเกิดความเชื่อมั่นต่อผู้วิจัย ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในแนวคิดและการเลือกเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย ดังนี้

ทฤษฎีพัฒนาการทางด้านจิตสังคม(Psychosocial Development Stage)

อีริก อีริกสันเป็นนักจิตวิทยาในกลุ่มจิตวิเคราะห์

ขั้นที่ ๒ Autonomy vs. Shame and Doubt (ความเป็นตัวของตัวเองกับความละอายสงสัย ไม่แน่ใจ) ช่วงอายุ ๑-๓ ปีวัยนี้เริ่มเป็นเวลาที่เด็กเริ่มมีการเจริญเติบโตมากขึ้นและสามารถกระทำสิ่งต่างๆได้มากขึ้น พยายามกระทำพฤติกรรมต่างๆด้วยตนเองและเริ่มเรียนรู้ที่จะช่วยเหลือตนเองเช่น การแต่งตัว รับประทานอาหาร เป็นต้น รวมถึงมีความอยากรู้อยากเห็นในเรื่องต่างๆ หากผู้เลี้ยงดูมีความเข้าใจและสนับสนุนให้เด็กทดลองกระทำสิ่งต่างๆด้วยตนเองจะทำให้เด็กรู้สึกถึงความเป็นตัวของตัวเอง มีความมั่นใจในความสามารถของตนเอง ภาควิชาจิตวิทยาในตนเองและถ้าหากเด็กถูกปิดกั้นโอกาสในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ การเข้มงวดกวดขัน การถูกตำหนิอยู่เสมอหรือจากการได้รับความปกป้องและทะนุถนอมที่มากเกินไปต้องพึ่งพิงผู้อื่นตลอดเวลาเด็กก็จะรู้สึกว่าคุณค่าและเป็นคนที่ไม่ดี ขาดความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองโดยในวัยนี้บุคคลที่มีความสำคัญก็ยังคงเป็นพ่อ แม่ หรือผู้ที่ทำหน้าที่ดูแล

ทฤษฎีพัฒนาการทางจิตสังคมของอีริกสัน

ขั้นที่ ๓ Initiative vs. Guilt (ความคิดริเริ่มกับความรู้สึกผิด) ช่วงอายุ ๓-๕ ปี ในช่วงนี้เด็กมีการเจริญเติบโตเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในด้านความคิดเริ่มสนใจและทำความเข้าใจในสิ่งต่างๆรอบตัว มีความอยากรู้อยากเห็นรวมถึงเด็กมีการพัฒนาทักษะโดยเฉพาะทักษะทางภาษา ในการซักถามถึงสิ่งต่างๆ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ชอบการแสดงบทบาทสมมติ เช่น การเล่นเป็นตำรวจ เป็นแม่ค้า เป็นต้น ซึ่งถ้าเด็กได้รับการสนับสนุนจากพ่อแม่ จะเป็นการสนับสนุนให้เด็กมีความคิดริเริ่ม แต่ถ้าหากว่าเด็กถูกตำหนิ ตีเยียนมองว่าเป็นเด็กไม่ดี หรือถูกห้ามจะทำให้เด็กรู้สึกผิดกลัวไม่กล้าที่จะคิด เหนื่อยชา เนื่องจากเกรงว่าสิ่งที่ทำจะเป็นสิ่งที่มีความผิด บุคคลที่มีบทบาทในช่วงนี้ยังเป็นพ่อ แม่ ผู้เลี้ยงดู แต่จะเริ่มลดบทบาทลงโดยเด็กจะเริ่มมีความสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้างหรือบุคคลที่โรงเรียนเพิ่มขึ้น

ทฤษฎีพัฒนาสติปัญญาของเพียเจต์

เพียเจต์ (Jean Piaget) เป็นนักจิตวิทยาพัฒนาการชาวสวิสเซอร์แลนด์เป็นผู้ที่สนใจเกี่ยวกับพัฒนาการทางสติปัญญาของมนุษย์ ในการที่จะทำความเข้าใจว่าเด็กในแต่ละช่วงวัยนั้นสามารถเรียนรู้และเข้าใจโลกได้อย่างไร โดยเขาทำการศึกษาโดยใช้รูปแบบวิธีการสังเกตพัฒนาการทางสมองหรือสติปัญญาอย่างละเอียดกับบุตรสาวจำนวน ๓ คนของตนเอง รวมถึงการศึกษาวิจัยอีกเป็นจำนวนมาก และได้สร้างทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาที่เป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลาย

ตามแนวคิดของเพียเจต์ พัฒนาการทางสติปัญญาหรือพัฒนาการทางความรู้ความเข้าใจ หมายถึงการที่บุคคลสามารถปรับตนเองให้เข้ากับสภาพแวดล้อมสามารถเปลี่ยนแปลงความคิดและการแสดงออกของตนเองได้ดี (สุชา จันทร์อม, ๒๕๔๒: ๓๓) ซึ่งประกอบด้วยโครงสร้างของสกีมา (Schemes) หรือสกีมา (Schema) ซึ่งหมายถึงโครงสร้างของประสบการณ์ของมนุษย์แต่ละคน เป็นการประมวลข้อมูลต่างๆเป็นข้อความรู้ต่างๆและมีการพัฒนาอยู่อย่างต่อเนื่อง ซึ่งอาจแบ่งที่มาได้เป็น ๒ ชนิด คือ สกีมาที่เกิดจากความรู้สึกของอวัยวะเคลื่อนไหวและสกีมาที่เกิดจากกระบวนการคิดการเข้าใจ

นอกจากนี้ในการสร้างกระบวนการทางความคิดของบุคคลยังมีการปรับเปลี่ยน (Adaptation) ซึ่งเป็นการที่บุคคลมีความเกี่ยวข้องกับสิ่งเร้าหรือสิ่งแวดล้อมใหม่ที่อาจมีความคล้ายหรือแตกต่างไปจากประสบการณ์เดิม ประกอบด้วยกระบวนการดังนี้

๑.กระบวนการรับหรือซึมซับประสบการณ์(Assimilation)หมายถึง การที่บุคคลซึมซับหรือรับเอาประสบการณ์ต่างมาเป็นประสบการณ์เฉพาะตนจากการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมในการเข้าใจความรู้ใหม่หรือจัดสิ่งที่ได้รับรู้ใหม่ให้เข้ากับโครงสร้างความรู้เดิมที่ได้สะสมไว้

๒.กระบวนการปรับและขยายโครงสร้าง(Accommodation)หมายถึง กระบวนการที่บุคคลปรับความรู้ ความเข้าใจ ประสบการณ์เดิม หรือ โครงสร้างทางความคิดที่มีอยู่เดิมให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่ที่ได้เรียนรู้ โดยเฉพาะในกรณีที่ข้อมูลใหม่ไม่สามารถเข้ากับโครงสร้างทางความคิด(Schemes)เดิมที่มีอยู่ได้จึงต้องมีการเกิดกระบวนการในการปรับโครงสร้างทางความคิดใหม่ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสิ่งใหม่ที่เกิดขึ้นหากการดำเนินการปรับโครงสร้างเป็นไปโดยเรียบร้อยก็จะเกิดภาวะสมดุล (Equilibration)หมายถึง สภาวะที่โครงสร้างทางความคิดของบุคคลสามารถสร้างความสมดุลกับข้อมูลหรือประสบการณ์ต่างๆส่วนกรณีที่บุคคลไม่สามารถใช้รูปแบบโครงสร้างทางความคิดเดิม

(Schema)ในการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นคือการเกิดสภาวะไม่สมดุล(Disequilibrium)บุคคลจะพยายามปรับตัวในการใช้กระบวนการทั้งซึมซับประสบการณ์(Assimilation)รวมถึงปรับขยายโครงสร้าง(Accommodation)เพื่อแก้ไขสภาวะดังกล่าวให้เกิดความสมดุลระหว่างความรู้ใหม่กับโครงสร้างความรู้เดิมที่มีอยู่เดิมในการจัดการปัญหาต่างๆ

เพียเจต์ (Piaget อ้างถึง Weiten, ๒๐๐๗ : ๔๔๘-๔๔๙) ได้แบ่งลำดับขั้นตอนของการพัฒนาการทางสติปัญญาออกเป็น ๔ ขั้น คือ

๑.ขั้นปรีสาทรรับรู้และการเคลื่อนไหว (Sensori-Motor Stage) ขั้นนี้เริ่มต้นตั้งแต่แรกเกิดจนถึง ๒ ปี เป็นช่วงเวลาของเด็กในวัยทารก ขบวนการของเด็กล้วนขึ้นอยู่กับสัมผัสและการเคลื่อนไหวเป็นส่วนใหญ่ เช่น การไขว่คว้า การเคลื่อนไหว การมอง การดู การแสดงออกทางด้านการกระทำทางร่างกาย โดยเด็กจะต้องมีโอกาสที่จะปะทะกับสิ่งแวดล้อมด้วยตนเอง ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการพัฒนาการด้านสติปัญญาและความคิดในขั้นนี้ ความคิดความเข้าใจของเด็กจะก้าวหน้าอย่างลวดเร็ว เช่น สามารถประสานงานระหว่างกล้ามเนื้อและสายตา เด็กในวัยนี้มักจะทำอะไรซ้ำๆบ่อยๆ เป็นการเลียนแบบ พยายามแก้ปัญหาแบบลองผิดลองถูก เมื่อสิ้นสุดระยะนี้เด็กจะมีการแสดงออกของพฤติกรรมอย่างมีจุดมุ่งหมายและสามารถแก้ปัญหาโดยการเปลี่ยนวิธีการต่างๆเพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการแต่ส่วนใหญ่ยังคงอยู่เฉพาะสิ่งที่สามารถสัมผัสได้เท่านั้น

๒.ขั้นการเริ่มมีความคิดที่มีเหตุผล(Preoperational Stage) ขั้นนี้เริ่มต้นตั้งแต่ ๒-๗ ปีซึ่งจะเริ่มเรียนรู้จากการคิดและพิจารณาเพิ่มขึ้นแต่ก็ยังเป็นการพิจารณาจากรูปลักษณ์ภายนอกมากกว่าเหตุผลในเชิงนามธรรม

๒.๑ขั้นก่อนเกิดสัจกับ (Preconceptual Thought) เป็นขั้นพัฒนาการของเด็กอายุ ๒-๔ ปี ช่วงนี้เด็กจะเริ่มมีความสามารถเกี่ยวกับการคิดเพิ่มมากขึ้นรวมถึงการใช้ภาษาเรียนรู้การใช้สัญลักษณ์รวมถึงมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งต่างๆเพิ่มมากขึ้น แต่ก็ยังเป็นช่วงที่เด็กเริ่มมีความเข้าใจสิ่งต่างๆตามความคิดเห็นของตนเองเป็นหลัก ยังไม่มีความเข้าใจในความคิดของผู้อื่นโดยเรียกลักษณะนี้ว่าเด็กมีการยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง คือถือความคิดตนเองเป็นใหญ่ และมองไม่เห็นเหตุผลของผู้อื่น เช่นการเข้าใจว่าถ้าตุ๊กตาสีแดงน่ารักทุกคนก็ต้องเห็นเหมือนกันว่าน่ารัก เป็นต้น

ทฤษฎีเกี่ยวกับพัฒนาการทางด้านภาษา

ทฤษฎีการเลียนแบบ(The limitation Theory)ทฤษฎีนี้เชื่อว่าพัฒนาการทางด้านการพูดนั้นเกิดขึ้นหลายทาง โดยอาศัยการเลียนแบบซึ่งอาจ เกิดได้จากการมองเห็นหรือการยินเสียง Lewis (อ้างใน เยาวพา เดชะคุปต์, ๒๕๔๒, หน้า ๔๔) ทำการศึกษาเกี่ยวกับการเลียนแบบในการพัฒนาภาษาอย่างละเอียด

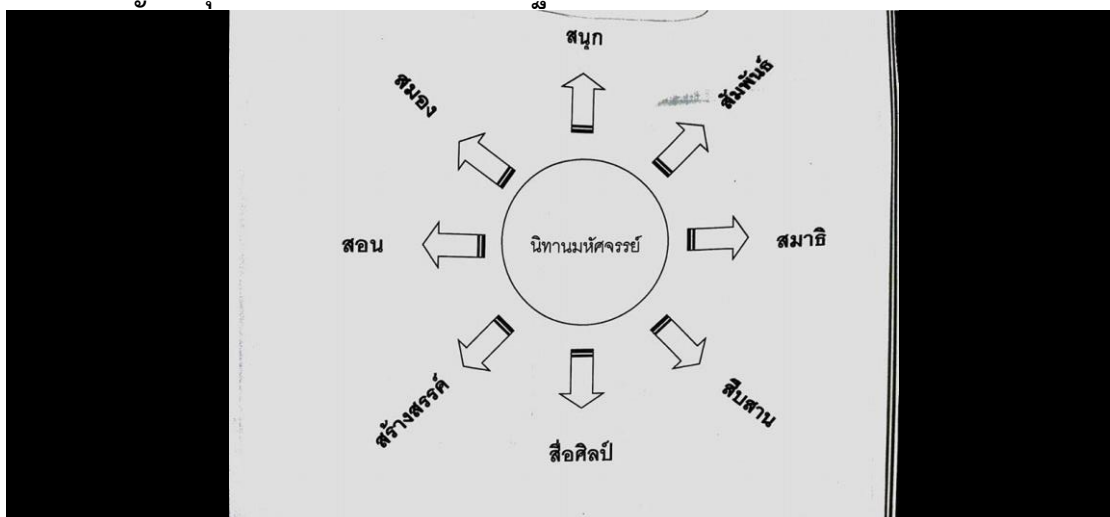
การเลียนแบบของเด็กเกิดจากความพอใจและความสนใจของตนเอง ปกติช่วงความสนใจของเด็กนั้นสั้นมากเพื่อที่จะจดจำเด็กจึงต้องมีสิ่งเร้าซ้ำๆ กันจึงทำให้เด็กมักพูดซ้ำๆ ในระยะการเล่นเสียง บางครั้งก็ใช้การเคาะโต๊ะเคาะจังหวะไปด้วย เมื่อศึกษาถึงกระบวนการใด เลียนแบบภาษาพูด ก็พบว่าจุดเริ่มต้นเกิดเมื่อพ่อแม่เลียนแบบเด็กในระยะเล่นเสียง เช่น เด็กเผชิญ พูดย้าพยางค์ "แม่" เมื่อเสียงที่เด็กเปล่งออกมานั้นก่อให้เกิดความสนใจ เด็กก็จะกล่าวซ้ำอีกและเป็นจังหวะเดียวกันกับที่แม่ปรากฏตัวเข้ามา เด็กจึงหยุดพูด แต่แม่อาจไม่สังเกตและอาจพูดกับลูกว่า "แม่เหรอะคะ?" "หาแม่เหรอะคะ?" นั่นเองเท่ากับได้เร้าความสนใจของเด็กขึ้นมาใหม่เด็กก็ปรารถนาจะทำต่อไป อาจเปล่งเสียงคนเดียวซ้ำๆ กันก็ได้ ในขณะที่แม่อาจกระวีกระวาดไปเล่าให้พ่อฟังว่าลูกเรียกแม่ได้แล้ว เมื่อไรที่เด็กสามารถใช้คำเพื่อการติดต่อได้เหมาะสมจะกับเหตุการณ์เช่น "แม่ มานี่" "แม่ อุ้มหน่อย" จำจะถือว่าเด็กสามารถพูดคำแรกได้แล้ว ก้าวแรกในการสอนให้เด็กพูด ควรเป็นการเลียนแบบเสียงที่เด็กพูดในระยะการเล่นเสียง และอาจเร้าความสนใจด้วยการตบโต๊ะ เคาะจังหวะเด็กจะได้หันมามอง การขัดจังหวะก็ควรทำก่อนเด็กจะหยุดกิจกรรม เช่น ขณะเด็ก กำลังพูด ป้อ ป้อ ป้อ ซ้ำๆ พ่อแม่ก็เข้ามาขัดจังหวะทันทีที่เด็กพูด ป้อคำแรก ซ้ำจะทำให้เกิดภาวะที่เด็กพึงพอใจมากที่สุด และจะทำให้เด็กสนใจพูดต่อได้นานและดังกว่าเดิม ในระยะแรกก็ทำ เพียง ๒-๓ เสียง แล้วให้เรียนรู้ความหมายไปด้วย เช่น เมื่อพูดคำว่า "แม่" หรือ "พ่อ" แม่ หรือ พ่อๆ ก็ควรปรากฏตัวและเมื่ออุ้มลูกขึ้นก็ควรพูดไปด้วย หัดใช้คำนั้นในสถานการณ์ต่างๆ ผลสุดท้ายเด็กก็จะโยงความเข้าใจจากเสียงไปยังบุคคลและเข้าใจความหมายได้ เด็กควรได้รับการฝึกจนกระทั่งมีคำตอบที่คงที่มีความอยากพูดซ้ำๆ เมื่อพ่อแม่มาพูด หยอกด้วยขณะที่เล่นเสียง พ่อแม่ควรใช้ระยะเงียบมาช่วยฝึกด้วย เช่น ช่วงว่างระหว่างการทำเสียงอ้อแอ้ เด็กจะหยุดเงียบ แม่อาจเร้าความสนใจเด็กใหม่โดยเร้าให้พูด "แม่ๆ" ถ้าเด็กตอบสนองด้วยการเลียนแบบ ก็ควรให้ฝึกต่อไป ขั้นถัดไปคือการหัดพูดเป็นคำในการฝึกทั้งสองขั้น พ่อแม่จำต้องเลือกเวลาที่เหมาะสมแล้ว จะพบว่าเด็กใช้คำได้เหมาะสมจะกับเหตุการณ์หรือท่าทาง อาจกล่าวได้อีกอย่างหนึ่งว่า การหัดพูดครั้งแรกของเด็กได้มาโดยวิธีการของความสม่ำเสมอ ปกติ เด็กคุ้นเสียงกับเสียงและท่าทางก่อนแล้วเช่น "สวัสดี" "ไม่" หรือ "แม่" เด็กรู้จักคำมาก่อนนานแล้วเพียงแต่คอยความสม่ำเสมอหรือความคงที่ของความหมายจากผู้ใหญ่ ท่าทางเป็นสิ่งสำคัญในการ ช่วยให้เด็กพูดคำแรกได้

สิ่งควรระลึกคือ การที่เด็กจะหัดพูดได้หรือไม่ไม่ได้ขึ้นอยู่กับสิ่งที่เด็กต้องทำตามคำสั่งหรือคำขอหรือซึ่งพ่อแม่มักชอบใช้โดยไม่รู้ตัว เช่น "พูด...สิ" "พูด...ให้ลูกสิ" โดยเฉพาะคำที่พูดไม่ชัด นักแก้ไขการพูดรู้ดีว่าภาวะที่เหมาะสมในการหัดนั้นจะช่วยให้เด็กพูดให้ชัดได้ เช่นเดียวกันพ่อแม่สามารถสอนลูกให้ลูกพูดคำแรกได้

๔. นิทาน

จากข้อมูลความรู้ต่างๆที่ผู้วิจัยได้ค้นพบทำให้ตัดสินใจในการเลือกใช้นิทานในการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดแก่เด็กปฐมวัย ทั้งนี้เพื่อให้สามารถนำนิทานมาใช้ในการพัฒนาได้อย่างถูกต้องและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติมรายละเอียดเกี่ยวกับนิทาน ดังนี้

ความสำคัญและคุณค่าของนิทานสำหรับเด็กปฐมวัย

มหัศจรรย์แห่งความสนุก นิทานหลากหลายอารมณ์สร้างความสุขและความ สนุกให้กับเด็ก เปรียบได้กับการได้กินขนมอร่อยที่มีประโยชน์ นิทานเป็นสิ่งที่เด็กๆทั่วโลก ชื่นชอบ พอๆกับการได้กิน ไอศกรีมหรือ ช็อกโกแลต จึงไม่เป็นเรื่องแปลกที่เด็กๆจะชอบ ฟังนิทาน เพราะถ้าผู้ใหญ่หลายคนติด ละครหรือตลกตลก ก็ไม่น่าแปลกใจที่เด็กๆจะติดใจ นิทาน ที่มีตัวละครโลดแล่นไปตามเนื้อเรื่องที่ น่า ติดตาม ประโยชน์ของความสนุกที่ได้รับ ก็นับว่ามีค่ามากมาย เพราะว่ามันช่วยให้เราไม่ว่าชายหรือหญิง ไม่ว่าอยู่ในช่วงอายุเท่าไร ก็ใช้เวลาช่วงเวลาที่สนุกสนานด้วยกันทุกคน ต่างกันเพียงว่า ความ สนุกของนิทาน นั้นเราจัดให้อยู่ในประเภทของความสนุกสีขาว เพราะนิทานที่ดีมุ่งนำแต่ความสุข และ สร้างเพียงประโยชน์ให้แก่เด็กเท่านั้น

มหัศจรรย์สมอง การเรียนรู้ของมนุษย์เกิดขึ้นตั้งแต่ทารกน้อยอยู่ในท้องของแม่ โดยเฉพาะ เมื่อทารกมีอายุครรภ์ได้ ๔ – ๕ เดือน ทารกจะเริ่มรับรู้ และตอบสนองเกี่ยวกับ เรื่องของเสียง ไม่ว่า จะเป็นเสียงในช่องท้องของคุณแม่ และเสียงที่มาจากภายนอกนักวิจัยและผู้เชี่ยวชาญเรื่อง การ พัฒนาการเด็ก จึงส่งเสริมให้คุณพ่อคุณแม่เล่านิทานหรือ เปิดเพลงให้ลูกฟัง เพื่อช่วยกระตุ้นให้ระบบ

สมองของทารกน้อยในครรภ์มีการพัฒนา สมองพัฒนาจากด้านหลังมาสู่ด้านหน้า การเรียนรู้ในช่วงแรกเกิดเป็นการเรียนรู้ในเรื่องง่ายๆที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวันของเด็ก สมองเจริญรวดเร็วมากในช่วง ๐-๒ปี สมองเด็กวัยนี้จะมีการสร้างระบบเครือข่ายภายในมากเป็น ๒เท่าของผู้ใหญ่

ช่วงอายุ ๐-๖ ปี นับว่าเป็นช่วงทองของการพัฒนาระบบสมองในมนุษย์ เป็นช่วงของการคิด วิเคราะห์ หาเหตุผล และออกแบบสิ่งใหม่ เซลล์สมองจะมีการเจริญเติบโตและเชื่อมโยงกันมากที่สุด

มหัศจรรย์แห่งความสัมพันธ์ ท่ามกลางสังคมวัตถุนิยมที่เร่งรีบ เด็กยุคใหม่ ถูกผลักดันให้ใช้ชีวิต ปฏิสัมพันธ์กับเทคโนโลยีที่ไร้ชีวิตอย่างโทรทัศน์ แท็บเล็ต สมาร์ทโฟน ทำให้เด็กยุคใหม่หลายคนมี ปัญหาเรื่องความสัมพันธ์กับผู้อื่น มหัศจรรย์แห่ง ความสัมพันธ์เกิดขึ้นได้ผ่านการเล่านิทาน ความสัมพันธ์ที่ดีมีเวลาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ และเมื่อมีการเล่านิทาน ก็หมายถึงการที่ผู้เล่าและผู้ฟังได้มีเวลาให้ซึ่งกันและกัน ซึ่งนับเป็นช่วงเวลาที่มีคุณค่าที่ผู้เล่าและผู้ฟังจะได้มีปฏิสัมพันธ์ผ่าน สายตา ฐาเสียง การแสดงความคิดเห็น ยิ่งหากผู้เล่าเป็นคุณพ่อ-คุณแม่ ที่มีผู้ฟังที่เป็นแฟนพันธ์แท้คือ คุณลูกแล้วด้วย ช่วงเวลาคอบบอวล์ไปด้วยความอบอุ่นในอ้อมกอด และสัมผัสแห่งรักที่ พ่อแม่ลูกมี ให้แก่กัน ความสัมพันธ์ที่ดีงามในครอบครัวนำไปสู่ความมั่นคงทางอารมณ์ เป็นความรู้สึกปลอดภัย

หากช่วงการฟังนิทานของเด็กอยู่ในโรงเรียน การนั่งล้อมวงฟังนิทานในห้องเรียน หรือใต้ ต้นไม้ใหญ่ในสนามก็สร้างความสงบในจิตใจ เป็นช่วงแห่งการหย่อนใจ ผ่อนคลาย เด็กๆจะได้เรียนรู้จัก การเป็นผู้ฟังที่ดี รวมทั้งได้เรียนรู้ที่จะตอบคำถามของคุณครู เป็นการ ฝึกแสดงความคิดเห็นจากสิ่ง ง่ายๆใกล้ตัว ความสัมพันธ์ในห้องเรียนสอนให้เด็กเป็นทั้ง ผู้พูดและผู้ฟังเรียนรู้จักการรอคอย และการ เคารพและให้เกียรติผู้อื่น ในความเป็นจริง มหัศจรรย์แห่งความสัมพันธ์จากนิทาน เริ่มต้นได้ตั้งแต่ ขั้นตอนของการเลือกหาหนังสือ นิทานเล่มที่เดียว ไม่ว่าจะเป็นจากร้านขายหนังสือหรือในห้องสมุด เด็กน้อยจะซึมซับ แนวคิดรูปแบบการดำเนินชีวิตประจำวัน บุคลิกภาพ นับได้ว่านิทานเป็นมหัศจรรย์ แห่ง ความสัมพันธ์ที่เกิดได้ในครอบครัว และส่งผลกระทบต่อเด็กที่นำสิ่งดีมาสู่ตัวเด็กได้อย่างต่อเนื่อง และเป็นธรรมชาติ

มหัศจรรย์ในการสอน นิทานเป็นสื่อการสอนที่ได้รับจาก คุณพ่อคุณแม่คุณครูและผู้ใหญ่ หลายๆท่าน ที่ใช้นิทานเป็นเครื่องมือสอนสิ่งต่างๆให้กับเด็ก นิทานสอนให้เด็กเรียนรู้เรื่องอะไรได้บ้าง

มหัศจรรย์นิทานสืบสาน นิทานนับเป็นเครื่องมือที่ดีในการถ่ายทอดวัฒนธรรมในด้านต่างๆให้ เกิดขึ้นกับเด็กได้อย่างแนบเนียน

การเล่านิทาน เมื่อเด็กๆได้รับคำบอกกล่าวว่า เด็กๆจะได้ฟังนิทาน หัวใจของเด็กจะรู้สึก ตื่นเต้น ภาพแห่งประสบการณ์แห่งความสุขจะทำให้ใบหน้ายิ้ม มีรอยยิ้ม นี่เป็นเสน่ห์ที่น่า หลงใหล นิทานชนะใจเด็กๆได้มาในทุกยุคทุกสมัย ซึ่งคงต้องยกความดีนี้ให้กับนักเล่า นิทานทุกคนที่สามารถนำ เรื่องราวของนิทานมาถ่ายทอดให้เด็กๆได้ยินได้ฟัง จนเกิดเป็น ความประทับใจไม่รู้ลืม

คุณสมบัติที่ดีของผู้เล่านิทาน

๑. มีความรู้ที่ดีเกี่ยวกับนิทาน สามารถคัดเลือกนิทานที่ตรงตามวัยและความสนใจของผู้ฟัง
๒. รักการอ่าน โดยเฉพาะรักและสนใจนิทาน สามารถใช้เวลาอ่านหนังสือ นิทานสำหรับเด็ก ได้อย่างมีความสุขสนุกสนานเพลิดเพลิน

๓. ชอบฟังนิทาน การได้ฟังนิทานจากผู้เล่านิทานที่หลากหลายช่วยให้ผู้เล่า นิทานที่ดีสามารถเรียนรู้เทคนิคจังหวะในการเล่านิทาน การใช้เสียงจากผู้ เล่านิทานคนอื่นมาปรับใช้ในการเล่า นิทานของตนเองได้

๔. มีความจำที่ดี สามารถจดจำโครงเรื่อง ลำดับขั้นตอน ลำดับภาพ ชื่อตัวละคร

๕. มีการใช้ภาษาที่ถูกต้อง เช่นการออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว หรือการออก เสียงส ซ, ข ควรหลีกเลี่ยงการใช้คำ เอ้ออ้า,แล้วก็.

๖ มีน้ำเสียงที่ชัดเจนน่าฟัง หากสามารถปรับเสียงให้ตรงกับบุคลิกของตัว ละคร เช่น คนชรา เด็กผู้ชายเด็กผู้หญิง แต่หากไม่มีความถนัดในการเล่น เสียงหรือปรับเสียง ก็ให้ใช้น้ำเสียงตามปกติ ไม่ควรเล่าด้วยโทนที่สูงหรือ ต่ำจนเกินไป

๗. มีความเข้าใจในอารมณ์และความรู้สึกของตัวละคร เพื่อที่จะสามารถถ่ายทอด เรื่องราวในนิทานให้มีอรรถรสยิ่งขึ้น

๘. มีการเตรียมตัวที่ดีก่อนที่จะเล่าจริง เช่น การอ่านเนื้อเรื่องอย่างเข้าใจ จดจำ เนื้อเรื่องได้ดี ฝึกการออกเสียง จังหวะในการเล่า และการใช้อุปกรณ์ประกอบ การเล่านิทาน ไม่ว่าจะเป็นหนังสือ หุ่นมือ ฯลฯ

๙. มีปฏิภาณไหวพริบที่ดี สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี ในที่นี้อาจหมายถึง การนำเรื่องที่ ต้องการสอนเด็กเข้าไปแทรกอยู่ในเนื้อเรื่องของนิทานได้อย่างเป็นธรรมชาติ

๑๐.มีการแต่งกายที่เหมาะสม หากผู้เล่าสวมกระโปรงควรระวังที่จะไม่สวมใส่กระโปรง ที่สั้นจนเกินไป ต่างหูที่ยาวแหว่งไปมาก็อาจจะทำให้ผู้ฟังเสียงสมาธิได้เช่นกัน

ขั้นตอนในการเล่านิทาน

๑. ทักทายผู้ฟัง ผู้เล่าจะทักทายผู้ฟังด้วยภาษาพูดธรรมดา หรือจะใช้บทเพลงเข้ามาใช้ ในการทักทายผู้ฟังเพื่อเป็นการนำผู้ฟังให้มีความสนใจในการฟังตั้งแต่ช่วงเริ่มต้น

๒. แนะนำนิทาน ผู้เล่าควรบอกให้ผู้ฟังรู้ถึงชื่อเรื่องนิทาน ผู้แต่งนิทาน ผู้วาดภาพ และสำนักพิมพ์

๓. ผู้เล่านิทานตามลำดับของเรื่อง เล่าด้วยน้ำเสียงที่ชัดเจนตามอารมณ์ของเรื่อง ในช่วง ของบทสนทนาพูดเล่านิทานควรสวมบทบาทอารมณ์ไปกับตัวละคร

๔. ผู้เล่านิทานไม่ควรใช้คำถามสลับไปมากับการเล่านิทาน

๕. ผู้เล่านิทานอาจเปิดโอกาสให้ผู้ฟังมีส่วนร่วมในการเล่านิทาน เช่น การร่วมทำเสียงสัตว์ร้อง เสียงฟ้าผ่า ฟาร้อง

๖. การใช้อุปกรณ์ประกอบการเล่านิทานเช่น หนังสือ หุ่นมือ และอุปกรณ์ต่างๆควรฝึกใช้ ให้เกิดความชำนาญ เพื่อเสริมให้นิทานมีความสนใจมากขึ้น แต่หากไม่ฝึกใช้อุปกรณ์ ให้ชำนาญอาจจะ เป็นอุปสรรคทำให้อรรถรสในการฟังนิทานเสียไป

๗. ในช่วงจบของนิทานผู้เล่านิทานอาจเปิดโอกาสให้ผู้ฟังมีส่วนร่วมเช่น ให้ผู้ฟังคาดเดา ตอนจบของเรื่อง

หมายเหตุ ความยาวของเนื้อเรื่องควรเลือกให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก เช่น

เด็กอายุ ๓-๔ ปีควรใช้เวลาประมาณ ๗ - ๑๐ นาที และ

เด็กอายุ ๔ – ๖ ปี ควรใช้เวลาประมาณ ๑๐- ๑๕ นาที

สถานที่ในการเล่านิทาน ควรเป็นสถานที่ที่ไม่มีเสียงดังรบกวน ซึ่งการเลือกสถานที่ ควรพิจารณาจากจำนวนของผู้ฟังเป็นหลัก หากจำนวนผู้ฟังน้อยสามารถใช้ห้องเรียน มุม ในห้องสมุด ห้องนอน แต่หากจำนวนผู้ฟังมีจำนวนมาก ควรจะปรับเปลี่ยนมาใช้ในห้อง ประชุม และใช้ ไมค์โครโฟน และเครื่องขยายเสียงเพื่อให้ผู้ฟังได้ยินเสียงผู้เล่าได้อย่างชัดเจน

การจัดที่นั่งฟังนิทาน ควรจัดให้ผู้ฟังนิทานสามารถเห็นและฟังผู้เล่านิทานได้อย่าง ชัดเจน อาจจัดให้ผู้ฟังนั่งเก้าอี้หรือนั่งที่พื้นห้องเป็นรูปครึ่งวงกลม หากสถานที่ที่เป็นห้อง ประชุมผู้เล่าควรจะนั่ง หรือยืนในระดับที่สูงกว่าผู้ฟัง อาจจะใช้เวที หรือ แท่นยืนยกระดับ ให้ผู้เล่าอยู่ในระดับสูงกว่าผู้ฟัง เพื่อให้ผู้ฟังเห็นผู้เล่าได้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะเรื่องเสียง ผู้ฟังจะต้องฟังเสียงของผู้เล่าได้อย่างชัดเจน

๕. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย

เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยในแบบ บูรณาการ และการจัดกิจกรรมสามารถส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาแก่เด็กปฐมวัยได้อย่าง เหมาะสมและเป็นไปตามวัย ตรงตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา โดยค้นพบข้อความรู้ที่เกี่ยวข้องดังนี้

กิจกรรมการเรียนรู้

เด็กเรียนรู้ภาษาตามลำดับขั้นพัฒนาการ เริ่มจากความคุ้นเคยจากการได้ยินได้ฟังการพูดคุย สนทนา ทำให้พัฒนาทางภาษาเจริญงอกงาม เด็กเริ่มเรียนจากภาษาง่ายๆ เรียนรู้การใช้คำศัพท์ตาม ด้วยการใช้ประโยคครูสอนภาษาของเด็กคือพ่อแม่เสียงแรกที่เด็กได้ยินได้ฟังคือเสียงจากพ่อแม่ การ ตอบโต้ของพ่อแม่ทำให้เด็กเรียนรู้ภาษา การพูดและสนทนากับเด็กคือการสร้างเสริมพัฒนาการ ทาง ภาษาให้กับเด็กปฐมวัย

การแปลความหมาย เมื่อเด็กได้รับการตอบสนองเด็กจะเริ่มฟังและแปลความหมายคำพูด สังเกตได้จากเด็กสนองตอบได้เป็นคำๆ ซึ่งการสนองตอบนี้จะมีมากถ้าแม่คุมอยู่ การออกเสียงซ้ำๆ ะ เข้าใจได้ เช่น เมื่อผู้ใหญ่พูดคำว่า หม่าๆ บ้ายบาย จู๊จะ เด็กสามารถทำตามได้ เป็นต้น ความหมาย นี้มาจากการแสดงสัญลักษณ์ไปสู่การสื่อเป็นภาษาเมื่อโตขึ้น

การเติบโตของภาษา เสียงที่เด็กออกครั้งแรกเป็นเสียงอ้อแอ้ บางทีอาจมีการใช้คำที่ ความหมายปนด้วย เมื่ออายุ ๑๘ เดือนจึงจะมีคำที่เหมือนผู้ใหญ่ และพูดอย่างเข้าใจ แต่ยังเป็นคำที่ ง่าย พัฒนาทางปัญญาของเด็กกับพัฒนาทางภาษาเป็นพัฒนาคนละด้านกัน แต่ทั้งสองอย่างมีการกระตุ้น เร้าและให้ความสนใจเช่นกัน ซึ่งความหมายของพัฒนาการอยู่ที่เด็กได้รับการกระตุ้นจากสิ่งแวดล้อมที่ เด็กสัมผัส

พัฒนาไวยากรณ์ ในช่วงเด็กอายุ ๒-๓ ขวบเป็นวัยที่เด็กเริ่มเรียนภาษาจากบุคคลภายใน รู้จักจัด เรียงคำเป็นความหมาย เด็กเริ่มรู้ลำดับและตำแหน่งคำที่นำมาต่อกันและรู้ความหมายอย่างผู้อื่นเข้าใจ ในระยะเริ่มแรกเด็กจะไม่สามารถจำแนกส่วนของวาทิวิภาคได้แต่จะเริ่มปรากฏการเข้าใจไวยากรณ์จาก การต่อคำกัน ตัวอย่างเช่น เด็กรู้จักใช้คำคล้องจองวาทิวิภาคเด็กไม่รู้ไวยากรณ์ในทันทีแต่จะรู้เสียงคู่จาก คำคล้องจอง

วชิวิภาคและไวยากรณ์ของเด็กมาจากการใช้ไวยากรณ์ของผู้ใหญ่ คำพูดแรกๆ ของเด็ก จะเป็นคำๆ และเป็นคำที่เด็กสนใจและชอบเป็นส่วนตัวมากกว่า เพราะฉะนั้นเวลาเด็กใช้คำ มักเป็นคำที่เด็กสนใจหรือคุ้นเคย เรียกว่า “คำคุ้น” หมายถึง คำที่เด็กเคยเห็นเคยชินและชอบ เด็กบางคนอยู่อนุบาลสามารถเขียนคำว่า “ปาสักชลสิทธิ์” ได้ถูกต้องเพราะชอบเคยเห็นภาพ จำคำได้แล้วโยงมาสู่การเขียนด้วยการลากเป็นคำได้เหมือนจริง เด็กบางคนเขียนคำว่าแม่น้ำ บางคน เขียนคำว่าโทรทัศน์ ได้ถูกต้อง เป็นต้น การสื่อสารของเด็กวัยเตาะแตะเป็นการสื่อสาร ที่ไม่ต้องการคำตอบ เด็กไม่สนใจท่าทางของผู้ฟัง ดังนั้น การพูดของเด็กวัยเตาะแตะจึงเป็นการพูดกับตัวเอง และคำพูดที่ออกมาเป็นของตัวเองไม่เกี่ยวกับใคร

เด็ก ๒ ขวบ จะพูดเป็นคำเหมือนสัญลักษณ์ส่งโทรเลข การพูดมากกว่า ๖-๗ คำที่ต่อเนื่อง เด็กจะไม่เข้าใจ ตัวอย่างเช่น แม่บางคนสอนเด็กให้พูดว่า “คุณแม่ครับ ผมอยากทานข้าว” เด็กจะพูดไม่ได้ ประโยคแรกๆ ที่เด็กเริ่มพูดได้เป็นประโยคง่ายๆ มีประธานและกริยาเท่านั้น เช่น “แดงว่ายนํ้า” “ลุงยิ้ม” เป็นต้น เด็กเล็กมีปัญหาในการจะตัดประโยคยาวๆ ให้เป็นเนื้อความที่ตนเข้าใจ โดยธรรมชาติแล้วเด็กเริ่มเข้าใจพยางค์มากกว่าประโยคสมบูรณ์

การออกงานของคำศัพท์

เด็กอายุ ๒ ขวบต้องการคำศัพท์เพิ่ม ๑๐๐ คำ หรือมากกว่า ถ้าเป็นเด็กอนุบาลสามารถให้ได้มากกว่า ๖๐๐ คำ

อายุ ๓ ขวบขึ้นไป เด็กจะรับได้มากขึ้น นับเลขได้ ๓ ตัว

อายุ ๔ ขวบ จะมีภาษาที่คล่องขึ้น เพราะเด็กได้เล่นและสนทนากับเพื่อน นับเลขได้มาก กว่า ๔ ลำดับ ฟังคำสั่งได้ รู้คำศัพท์ประมาณ ๑,๕๐๐-๑,๘๐๐ คำ

อายุ ๕ ขวบ จะพูดคล่องและเข้าใจดี นับได้ถึง ๑๐ รู้คำศัพท์ได้มากกว่า ๒,๒๐๐ คำ เด็ก ๕ ขวบไปแล้วจะพูดประโยคยาวๆ ได้ เล่าตามภาพได้รู้ว่ามีใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร รู้จักถาม และแต่งประโยคคำพูดของตนเองได้ เด็กอาจถามเรื่องโครงสร้างประโยค และเริ่มใช้ประโยคที่สมบูรณ์

อายุ ๖ ขวบ สามารถพูดโต้ตอบได้ใช้คำได้เหมือนผู้ใหญ่เกือบสมบูรณ์ ชอบคุยและชอบฟัง - เด็กเรียนรู้คำศัพท์จากการสนทนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นอภิปรายในชั้นเรียนรวมถึงการ " แสดง หรือเล่นิทาน ครูต้องเปิดโอกาสให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กันเพื่อการเรียนรู้ภาษาให้มากขึ้น

การออกงานของการสื่อความหมาย

พัฒนาการทางภาษามีพื้นฐานมาจากองค์ประกอบทางร่างกายที่เกี่ยวข้องกับการพูด เช่น ฟันเหงือก ลิ้นไก่ สายเสียง การที่คนพูดได้ ขึ้นอยู่กับอวัยวะในการเปล่งเสียงที่มีอยู่ตามธรรมชาติ เด็กเริ่มสื่อภาษาจากเสียงในคอ ตามด้วยการพูด แต่ทั้งนี้ต้องได้รับการตอบสนอง เด็กเรียนภาษา ได้ดีจากการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม การเสริมแรงจะช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทางภาษา พัฒนาการทางภาษาของเด็กจะเจริญงอกงามต่อเนื่องกันไปแต่ละวัย แต่ละอายุจะมีการสื่อความหมายแตกต่างกัน เด็กสามารถใช้ภาษาได้ตั้งแต่แรกเกิดด้วยการแสดงออกทางสัมผัส สีหน้าและท่าทางและพัฒนามากขึ้นตามวัย เมื่อเด็กอายุย่างขวบเด็กจะเริ่มใช้คำง่ายๆ ได้เช่น แม่ หมา เมื่ออายุก้าวหน้ามากกว่า ๒ ขวบ จึงเริ่มใช้คำและวลี และเริ่มใช้ได้ดีเมื่ออายุย่างเข้าปีที่ ๓ เด็กจะมีพัฒนาการทางภาษาเร็วมาก สามารถใช้คำศัพท์ใหม่ๆ ปฏิบัติตามคำสั่งได้ เมื่ออายุผ่าน ๔-๕ ขวบ ไป เด็กเริ่มใช้ข้อความ ใช้ประโยค พูดอธิบายได้มากขึ้น และเมื่ออายุ ๖ ขวบ จะสนใจการพูด ชอบสนทนากับเพื่อนๆ ชอบคุยและชอบฟัง

การเรียนรู้ภาษาของเด็กเกิดจากปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและการสอนของผู้ใหญ่ หากเด็กได้รับการสอนที่ดีเด็กจะมีพัฒนาการทางภาษาที่มีคุณภาพลักษณะพัฒนาภาษาของเด็กอายุ ๓ ปี

อายุ	การแสดงออกทางภาษา
3 ขวบ	- ดูภาพแล้วบอกลักษณะท่าทางได้ - รู้จักใช้คำพหูพจน์ - รู้จักสิ่งของในภาพและชี้ถูก - บอกชื่อเพศได้ถูกต้อง - ตอบคำถามได้ - ทำตามคำสั่งที่บอกทิศทางได้ถูกต้อง - ขอบฟังนิทาน
3½ ขวบ	- บอกชื่อสิ่งของในภาพที่ดูได้ถูกต้อง - ทำตามท่าทางต่างๆ ที่กำหนดให้ถูกต้อง 9 ท่า - ตอบคำถามที่ให้ได้ถูก 2 ข้อ - รู้จักคำบุพบทตั้งแต่ 3 คำขึ้นไป - บอกชื่อและนามสกุลได้ - รู้จักใช้ประโยคปฏิเสธ

องค์ประกอบของพัฒนาการทางภาษา

๑. ความพร้อมทางร่างกาย การออกเสียงและเปล่งเสียงของเด็กต้องอาศัยความพร้อม ของอวัยวะในการเปล่งเสียงที่มีอยู่ตามธรรมชาติ ได้แก่ ฟัน เหงือก เพดานปาก ลิ้นไก่และสายเสียง เมื่อพร้อมเด็กจะเปล่งเสียงออกมาได้ แต่หากพิการเด็กจะไม่สามารถพูดได้เมื่อเด็กมีความพร้อมทางกาย เด็กเริ่มเล่นเสียงเมื่ออายุขวบแรก เสียงที่ออกได้ครั้งแรกมาจากเสียงของความคุ้นเคย เช่น คำเรียกว่ แม่และต่อไปเด็กจะเลียนแบบการออกเสียงแอ เรียนรู้คำศัพท์ต่างๆ คำแรกๆที่เด็กคิดได้และรู้ความหมาย จะเป็นคำที่ใช้มากเด็กได้ยินบ่อยเช่น แม่ในระยะแรกเด็กอาจฟังจนคุ้นก่อนแล้วจึงออกเสียงภาษาคุ้น ด้วยการลองผิดลองถูกถ้าได้รับการสนองตอบว่าถูกเกิดเป็นการรับรู้ หากการพูดนั้นได้รับการเสริมแรงด้วย เด็กจะใช้การพูด การฟังนี้อย่างต่อเนื่องด้วยความพอใจและเพลิดเพลิน ซึ่งการพัฒนาภาษาจะดีขึ้น การมีปฏิสัมพันธ์การถามตอบช่วยให้เด็กเรียนรู้ระเบียบภาษาจากแนวคิดของการพัฒนาภาษาร่วมกับ หลักการเรียนรู้ภาษาโดยธรรมชาติ จึงทำให้เกิดรูปแบบการเรียนรู้ภาษาแบบเน้นประสบการณ์ : (Whole language) ที่เด็กสามารถเรียนรู้ภาษาของคร่ำรวม คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน ไปพร้อมกัน โดยเน้นการประสานความรู้และประสบการณ์ที่ติดตัวมาผนวกเข้ากับ

สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการ เรียนรู้ภาษาของเด็ก และการส่งเสริมของครู (เดคาร์ ราเคล ๒๕๔๒:๒๖-๒๘)

๒. ความพร้อมทางสติปัญญา เด็กบางคนสามารถเรียนภาษาได้เร็ว มีความสามารถในการรับรู้ จำแนกภาพตัวหนังสือและเสียง ประกอบการคิดอย่างมีเหตุผล เด็กทุกคนเกิดมาพร้อมกับความสามารถในการรู้ภาษา โดยมักเรียนรู้การใช้ภาษาของตนเองทั้งทางด้านความหมาย ประโยค และเสียงจากสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ (หรรษา นิธิวิเชียร, ๒๕๓๕ : ๒๐๖) การเข้าใจความหมาย ภาษาที่ใช้พูดและคำศัพท์ของเด็กจะยากง่ายขึ้นอยู่กับชุมชนและสิ่งแวดล้อมทางภาษาที่เด็กได้รับ ที่สำคัญเด็กจะใช้ศัพท์และสำเนียงภาษาเหมือนกับสิ่งที่ได้กคุ้นเคย ตัวอย่างเช่น เด็กใช้สำนวนและสำเนียงภาษาเหมือนกับคนเลี้ยงของตนที่เป็นคนชนบท เด็กจะออกเสียงเป็นชนบทด้วย

๓. ความพร้อมทางสิ่งแวดล้อม การพัฒนาภาษาของเด็กต้องเกิดจากการกระตุ้นของสิ่งแวดล้อมและประสบการณ์ โอกาสทางภาษามีผลต่อเด็กมาก เด็กต้องการเรียนรู้ความหมาย ของภาษาจากผู้ใหญ่และต้องการฝึกปฏิบัติ ปัจจัยร่วมที่มีผลต่อการเรียนรู้ภาษาของเด็กประกอบ ด้วยปัจจัยดังต่อไปนี้

- ตำแหน่งเด็กในครอบครัว เด็กคนกลางพูดแตกต่างจากคนอื่น ลูกแฝดใช้ภาษาช้ากว่าปกติ
- เพศ เด็กหญิงจะพูดเร็วกว่าเด็กชาย
- ฐานะทางเศรษฐกิจเด็กที่อยู่ในชุมชนแออัดจะขาดโอกาสในการเรียนรู้ภาษาที่ถูกต้อง และใช้ภาษาไม่ถูกวิธี
- การใช้ภาษาของผู้เลี้ยงเด็ก
- การมีปฏิสัมพันธ์ทางภาษากับผู้ใหญ่ ตัวอย่างเช่น เด็กอายุ ๓ ขวบแล้วยังพูดไม่ได้ หรือพัฒนาการพูดไม่ต่อจากมีปัญหาคือความสามารถในการฟังหรือความสามารถทางสติปัญญายังพบว่าเด็กที่มีปัญหาพัฒนาการของการพูดเนื่องมาจากความสัมพันธ์ ของเด็กกับแม่ไม่ดี เป็นเหตุให้อารมณ์ไม่ดี หรือขาดการกระตุ้นที่เพียงพอ เด็กกำพร้า จะมีปัญหาการเรียนรู้เรื่องการพูดมากกว่าเด็กทั่วไป

๔.แรงจูงใจให้ใช้ภาษา (Motivation)

เป็นแรงขับให้คนเกิดการกระทำและตอบสนองในแง่ทฤษฎีสิ่งจูงใจ (Incentive theory) เชื่อว่าสิ่งจูงใจทางบวกจะเป็นตัวสร้างแรงจูงใจที่มี ประสิทธิภาพมากทำให้คนตอบสนองและกระทำในสิ่งนั้นๆ (Roediger, III, et.a. ๑๙๘๔ : ๔๑๗) เช่นกับการพัฒนาภาษาของเด็กพบว่า ภาษาสามารถพัฒนาได้ดีในบรรยากาศที่ผ่อนคลาย มีการ ยอมรับและให้กำลังใจ วิธีการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาผู้ใหญ่ต้องรู้จักรับฟังเด็กให้โอกาสเด็ก ในการพูดคุย สนทนา มีการตอบโต้และปฏิสัมพันธ์จะช่วยให้เด็กพัฒนาภาษาได้เป็นอย่างดี

นวัตกรรมการสอนภาษาโดยองค์รวม(whole Language Approach)

หลักการและแนวคิดวิธีการสอนภาษาแบบธรรมชาติหรือแบบองค์รวมถือเป็นการนำเสนอหลักปรัชญาเกี่ยวกับการเรียนการสอนและบทบาททางภาษาในชั้นเรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งวิธีการที่เด็กเรียนรู้การอ่าน และ การเขียน นักการศึกษาในแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติเชื่อว่า เด็กจะพยายามหาวิธีการที่จะนำเสนอประสบการณ์ของตนเองโดยผ่านการ เล่น การลงมือปฏิบัติ และการสื่อสาร วิธีการสอนภาษาแบบธรรมชาติ มุ่งเน้นว่าเด็กควรใช้ภาษาในบริบทที่สัมพันธ์กับชีวิตของตน

ในห้องเรียนที่ใช้วิธีการสอนภาษาแบบธรรมชาติถือว่า “คำตอบ” ของเด็กหรือผู้เรียนไม่มีความสำคัญเท่ากับ

” กระบวนการเรียน ” นักการศึกษา Sawyer & Sawyer (อ้างในแนวคิดกลุ่มการศึกษา, ๒๕๕๑) กล่าวว่าวิธีการสอนภาษาแบบธรรมชาติเป็นวิธีการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้ภาษาผ่านการอ่านนิทานและวรรณกรรมการทำงานงานกลุ่มร่วมกับเพื่อน รวมตลอดถึงการส่งเสริมให้พ่อแม่ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของเด็ก

นักศึกษาในแนวการสอนแบบธรรมชาติมีความเชื่อร่วมกันว่า

๑. มนุษย์เรียนรู้ภาษาแบบองค์รวม (Holistic) ในสภาพการณ์จริงและมีความหมายต่อตนเอง กล่าวคือ มนุษย์เรียนรู้การพูดผ่านการฟังและเรียนรู้การอ่านผ่านงานเขียนของตนเอง และบุคคลรอบข้าง

๒. การเรียนรู้ภาษายืดหยุ่นได้ กล่าวคือเด็กทุกคนไม่จำเป็นต้องอ่านออกเขียนได้เมื่ออยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เด็กบางคนอาจอ่านหนังสือได้ก่อนหน้านั้นหรือช้ากว่านั้นซึ่งไม่ถือเป็นเรื่องผิดปกติแต่อย่างใด

๓. การเรียนรู้ภาษาเป็นกระบวนการทางสังคม กล่าวคือมนุษย์เรียนรู้ภาษาโดยการสังเกต และปฏิสัมพันธ์กับคนรอบข้าง

๔. การเรียนรู้ภาษาของเด็กเป็นพัฒนาการที่ต่อเนื่องและเริ่มต้นตั้งแต่วัยทารกโดยส่วนหนึ่งพัฒนามาจากการที่ผู้ใหญ่รอบข้างอ่านหนังสือให้เด็กฟัง หรือชี้ชวน พูดคุยกับเด็กรูปภาพในหนังสือ เด็กจะเรียนรู้ภาษาและคำต่างๆ ขณะที่ผู้ใหญ่เล่าเรื่อง โดยส่วนใหญ่แล้วเด็กเรียนรู้ภาษาก่อนเข้าโรงเรียน เช่น วัยเด็ก ๓ ขวบมาโรงเรียนพร้อมกับทักษะต่างๆทางภาษา อาทิ เด็กรู้ว่าจะพลิกหน้าหนังสืออย่างไร เป็นต้น

๕. เด็กเรียนรู้ภาษาโดยการสร้างความเข้าใจของตนเองเกี่ยวกับภาษาเสมอๆ โดยผ่านการอ่าน การพูด การฟัง และการเขียนจะช่วยให้เด็กได้สำรวจและความเข้าใจของภาษามากขึ้น

๖. ผู้ปกครองและครูมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กโดยผ่านการเป็นแม่แบบที่ดีของภาษาเด็กซึ่งมาจากครอบครัวที่มีการพูดคุยอ่านและเขียนในชีวิตประจำวันมักมีพัฒนาการทางภาษาโดยเฉพาะด้านการอ่านและการเขียนดีกว่าเด็กที่ครอบครัวไม่ได้เห็นคุณค่าของการใช้ภาษา

๗. ในการเรียนรู้ภาษาเด็กเรียนรู้หน้าที่หรือความหมายของภาษาก่อนการเรียนรู้การสะกดคำ Goodman (อ้างใน นกเนตรธรรมบวร, ๒๕๔๖, หน้า ๑๒๘) กล่าวว่า ภาษาประกอบด้วย ๓ ระบบ คือ ระบบความหมาย ระบบไวยากรณ์ และระบบเสียง ความหมายถือเป็นหัวใจของภาษา ส่วน ไวยากรณ์ และเสียงเป็นเพียงส่วนประกอบ บุชบง ตันติวงศ์ (อ้างใน นกเนตรธรรมบวร, ๒๕๔๖, หน้า ๑๒๘) เด็กสามารถพูดเป็นประโยคได้อย่างคล่องแคล่วก่อนที่จะเรียนรู้กฎเกณฑ์ของการสร้าง ประโยค หรือในการเขียนเด็กจะคิดหาคำที่ตนต้องการจะสื่อความหมายมากกว่าการสะกดไปทีละตัวด้วยเหตุนี้ นักการศึกษาที่ยึดแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติจึงเชื่อว่าการใช้ภาษาเด็กจะเริ่มต้นที่หน้าที่ หรือความหมายของภาษาที่ตนเองต้องการใช้ก่อนเรียนรู้ไวยากรณ์และเสียง

แนวการสอนภาษาแบบ Whole Language หรือแบบใหม่มีแนวทางและหลักการดังต่อไปนี้ (อารี สันทรวี ๒๕๔๔, หน้า ๔๐-๔๑)

๑.เด็กปฐมวัยที่อยู่ในศูนย์เด็กและโรงเรียนอนุบาล สามารถที่จะเรียนภาษาการเขียนและการอ่านโดยวิธีธรรมชาติ คือ เด็กคุ้นชินกับตัวหนังสือและตัวหนังสือประสบการณ์และการเขียน เพื่อสื่อสารจากการวาดและสะกดเอง(Invented spelling)ทั้งนี้ต้องเข้าใจว่าการสอนอ่านเขียนนี้มีใช้นำวิชาในหลักสูตรชั้นประถมปีที่หนึ่งมาสอนในระดับปฐมวัยนี้ การสอนภาษาในศูนย์พัฒนา ปฐมวัยจะเป็นการสร้างสภาพแวดล้อมให้เด็กคุ้นเคยกับหนังสือ ซึมซับเรื่องราวในหนังสือ โดยครู อ่านหนังสือให้เด็กฟังทุกวัน และสนทนาพูดคุยกับเด็กให้เด็กเล่าเรื่องจากการพูดและการเขียนหรือการวาดการแสดง

๒.การสอนภาษาจะต้องยึดเด็กเป็นศูนย์กลางครูต้องศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล ศึกษาความสนใจความสามารถและสอนเด็กตามความสามารถที่แตกต่างกันอาจกล่าวได้ว่าเด็กเป็นผู้ให้ข้อมูลแก่ครูในการเตรียมและวางแผนการสอน

๓.ส่งเสริมให้เด็กสนใจและรักที่จะเรียนรู้ภาษาด้วยตนเองการที่จะทำให้เด็กเกิดแรงจูงใจภายในจะต้องให้เด็กมีโอกาสได้เลือกเรื่องหรือหนังสือที่สนใจเพราะฉะนั้นจึงควรมีหนังสือวรรณกรรมเด็กเป็นจำนวนมากเพียงพอ การที่เด็กมีประสบการณ์เป็นนักเขียน เป็นนักอ่านเรื่องที่เพื่อนเขียนก็จะเป็แรงจูงใจที่ทำให้เด็กสนใจเรียนภาษา

๔.การสอนภาษาควรมีพื้นฐานจากประสบการณ์จริงที่มีความหมายต่อเด็กเช่น การศึกษานอกสถานที่ การทดลองวิทยาศาสตร์ การประกอบอาหาร การทำสวน การเลี้ยงสัตว์

๕.การสอนภาษาจะต้องให้เด็กเห็นประโยชน์ของการใช้ภาษาในลักษณะต่างๆ เช่น จดหมาย หนังสือพิมพ์ ป้ายประกาศ ฉลากยา

๖.การสอนภาษาควรจะเป็นประสบการณ์ที่ทำให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและครู การปฏิสัมพันธ์นี้จะเป็นไปในทางสนับสนุนให้กำลังใจ และช่วยเหลือส่งเสริมซึ่งกันและกัน

๗.การสอนภาษาควรทำให้เด็กมีความมั่นใจ กล้าเสี่ยงที่จะพูด เขียนโดยไม่กลัวผิด

๘.การสอนภาษาควรมีปฏิสัมพันธ์กับวิชาต่างๆให้มีความต่อเนื่องเป็นหน่วยเดียวละสัมพันธ์กับชีวิตและประสบการณ์ของผู้เรียนการสอนควรมีลักษณะเป็นหน่วยบูรณาการ

๙.ในการสอนภาษาครูต้องเป็นนักวิจัย เป็นผู้ใฝ่เรียนใฝ่ศึกษาโดยเฉพาะการสังเกตเด็ก ครูจะเรียนรู้จากเด็กแต่ละคน และสร้างหลักสูตรและเนื้อเรื่องที่จะสอนจากสิ่งที่สังเกตจากเด็ก

๖.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

วีรยา ทองไทร (วารสารวิชาการ ๒๕๕๖)ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการพูดเล่าเรื่องโดยการใช้แผนการจัดประสบการณ์ประกอบบัตรภาพ และบัตรคำสำหรับเด็กอนุบาล มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) เปรียบเทียบความสามารถทักษะทางภาษาของนักเรียนชั้น อนุบาลปีที่ ๒ ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมพูดเล่าเรื่องโดยใช้แผนการจัดประสบการณ์ ประกอบบัตรภาพและ บัตรคำ ๒) ศึกษาคะแนนพัฒนาการทางภาษาของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ ๒ ก่อนและหลังการจัด กิจกรรมพูดเล่าเรื่องโดยใช้แผนการจัดประสบการณ์ ประกอบบัตรภาพและบัตรคำ กลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กอนุบาลชั้นปีที่๒อายุระหว่าง๕-๖ปีจำนวน๑๕คนแยกออกเป็นเพศชาย๘คนเพศหญิง๗ คนของ โรงเรียนโรงเรียนบ้านดอนสาราญ ตำบลแม่ราพึงอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เครื่องมือที่ใช้ใน การวิจัย ได้แก่

แผนการจัดกิจกรรมการพูดเล่าเรื่องโดยใช้แผนการจัดประสบการณ์ ประกอบบัตรภาพและ บัตรคำสำหรับเด็กอนุบาลชั้นปีที่ ๒ และแบบประเมินความสามารถทักษะทางภาษา ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ ๒ จาแนกเป็นความสามารถทางด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที่ ผลการวิจัยพบว่า

๑) ความสามารถทักษะทางภาษา ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ ๒ ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมพูดเล่าเรื่องโดยใช้แผนการจัดประสบการณ์ ประกอบบัตรภาพและบัตรคำ ก่อนเรียนและหลังเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๒) คะแนนพัฒนาการทางภาษา ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ ๒ หลังการจัดกิจกรรมการพูดเล่าเรื่องโดยใช้แผนการจัดประสบการณ์ ประกอบบัตรภาพและบัตรคำ มี คะแนนเฉลี่ยพัฒนาการทางภาษาก่อนจัดกิจกรรมเท่ากับ ๓๐.๐๖ และมีคะแนนเฉลี่ยพัฒนาการทางภาษาหลัง จัดกิจกรรมเท่ากับ ๖๒.๐๐ คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น ๓๑.๙๓ คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๙๑

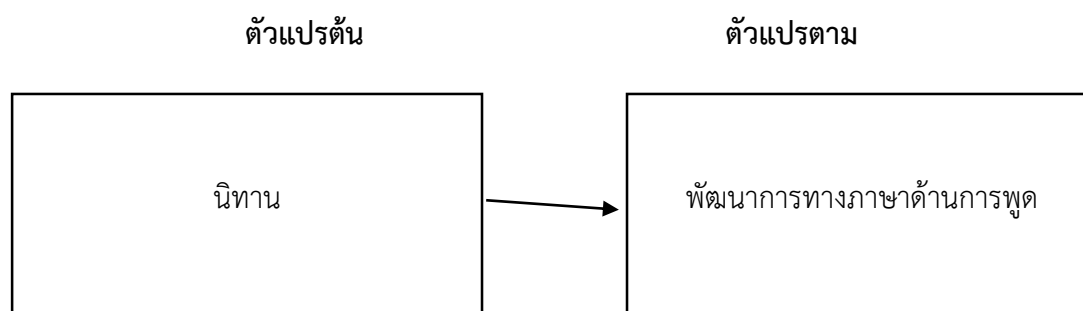
รศสุคนธ์ แนวบุตร, ศรีกัญญัสสร รังสีวรกุล (วารสารวิชาการ ๒๕๕๗) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานพื้นบ้าน และเปรียบเทียบทักษะการฟัง และการพูด ของ เด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานพื้นบ้าน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนระดับปฐมวัยปีที่๒/๑ ที่มีอายุระหว่าง ๔-๕ ปีที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๓ จำนวน ๑๕ คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม ข้อมูลมี ๒ ชนิด ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานพื้นบ้าน และแบบประเมินทักษะ การฟัง และการพูดที่สร้างขึ้น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t-test (Dependent Samples) ผลการวิจัย พบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรม เล่านิทานพื้นบ้านมีความสามารถทางภาษาด้านการ ฟังและการพูดทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน ด้านการฟัง โดยภาพรวมหลังการจัดกิจกรรมมีค่า เฉลี่ยเท่ากับ ๑๖.๒๘ ด้านการพูด โดยภาพรวมหลังการจัดกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๑๗.๐๖ ความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยหลังการจัดกิจกรรมโดยใช้นิทานพื้นบ้านด้านการฟัง การพูด สูง กว่าความสามารถทางภาษาการอ่านจากกิจกรรมโดยใช้นิทานพื้นบ้านอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ทุกด้าน

ศุภมาส จีรกอบกุล(วารสารวิชาการ ๒๕๕๙)ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะทางภาษาด้านการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกัน มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบทักษะทางภาษาด้านการอ่านและการเขียน ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันและศึกษาแนวโน้มทักษะ ทางภาษาด้านการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกัน กลุ่มประชากรที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๘ โรงเรียนวัดแหลมแค จำนวน ๓๐ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดกิจกรรม การอ่านนิทานร่วมกัน แบบบันทึกทักษะทางภาษาด้านการอ่านและการเขียน แบบสังเกตความสนใจ ในการอ่าน และแบบสังเกตความสนใจในการเขียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ผลการวิจัยปรากฏว่าหลังการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันเด็กปฐมวัยมีทักษะ ด้านการอ่านและการเขียนเพิ่มขึ้น ดังนี้ ๑. เด็กปฐมวัยมีทักษะทาง

ภาษาด้านการอ่านหลังการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกัน สูงขึ้นกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันคิดเป็นร้อยละ ๒๘.๒. เด็กปฐมวัยมีทักษะทางภาษาด้านการเขียนหลังการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกัน สูงขึ้นกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันคิดเป็นร้อยละ ๓๑.๖๗ ๓. เด็กปฐมวัยมีความสนใจในการอ่านหลังการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันสูงขึ้น กว่าก่อนการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันคิดเป็นร้อยละ ๔๔.๗๖ ๔. เด็กปฐมวัยมีความสนใจในการเขียนหลังการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันสูงขึ้น กว่าก่อนการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันคิดเป็นร้อยละ ๓๐.๑๔ ๕. แนวโน้มทักษะทางภาษาด้านการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัยสูงขึ้น อย่างต่อเนื่องทุกสัปดาห์ ๖. แนวโน้มความสนใจในการอ่านและความสนใจในการเขียนของเด็กปฐมวัยสูงขึ้น อย่างต่อเนื่องทุกสัปดาห์

จากงานวิจัยต่างๆ สรุปได้ว่า นิทานเป็นสื่อการสอนที่มีความเหมาะสมกับพัฒนาการการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย เนื่องจากเป็นสิ่งที่เด็กชื่นชอบ จึงทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดีชี้ให้เห็นได้ว่า สมมติฐานการวิจัยที่ผู้วิจัยกำหนดไว้นั้น มีแนวโน้มที่จะเป็นไปตามสมมติฐาน ซึ่งจากงานวิจัยที่ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้า มีการยอมรับจากนักวิชาการต่างๆแล้วว่า นิทานสามารถส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาแก่เด็กปฐมวัยได้เป็นอย่างดี

กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย

๑. เป้าหมาย

- เด็กชาย-หญิง ระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๑/๑ ภาคเรียนที่ ๑ โรงเรียนเทศบาลวัดสิงห์ สถิตย จำนวน ๓ คน
- ระยะเวลาในการทดลอง มีระยะเวลา ๓ สัปดาห์ สัปดาห์ละ ๕ วัน วันละ ๑ ครั้ง ในแต่ละวันทำการทดลอง ครั้งละ ๑๕-๒๐ นาที ช่วงกิจกรรมเสริมประสบการณ์

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๑. นิทาน
๒. แผนการจัดประสบการณ์ สัปดาห์ที่ ๕,๖,๗ รวม ๓ สัปดาห์ เป็นเวลา ๑๕ วัน
๓. เครื่องมือวัดผลประเมินผลการเรียนรู้
 - แบบบันทึกกระบวนการพัฒนาการทางภาษาด้านการพูด

๓. การพัฒนาและหาประสิทธิภาพ

๓.๑ การเลือกใช้นิทาน เนื่องจากผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิดวิธีการสอนภาษาแบบธรรมชาติ ซึ่งเน้นการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้ภาษาผ่านการใช้นิทานและวรรณกรรม รวมถึง นวัตกรรมจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานนั้น ชี้ให้เห็นว่า นิทานสามารถส่งเสริมให้เด็กมีพื้นฐานความรู้ที่และทักษะที่จำเป็นด้านภาษาทั้ง ๔ ทักษะ ได้แก่ ๑.ทักษะการฟัง ๒.ทักษะการพูด ๓.การอ่าน และ ๔.ทักษะการเขียน ที่ดีขึ้นได้

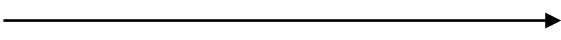
๓.๒ แผนการจัดประสบการณ์ที่ผู้วิจัยเลือกใช้ในครั้งนี้ เป็นแผนการจัดประสบการณ์ หน่วยการเรียนรู้เรื่องเรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก ในสัปดาห์ที่ ๕,๖, และ ๗ สัปดาห์ละ ๕ วัน วันละ ๑ ครั้ง โดยเลือกใช้กิจกรรมเสริมประสบการณ์ ครั้งละ ๑๐-๑๕ นาที เนื่องจากธรรมชาติการเรียนรู้ทางภาษาของเด็กปฐมวัย ตามทฤษฎีความสัมพันธ์ของนักสังคมวิทยาภาษาศาสตร์ซึ่งเชื่อว่าพัฒนาการทางภาษาของคนเรานั้นจะต้องมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับพัฒนาการด้านความรู้เกี่ยวกับโลกและสังคมรอบตัวของตนเอง ผู้วิจัยจึงเลือกแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เรื่องเรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็กเพื่อจัดการเรียนรู้ให้เกิดความสอดคล้อง และให้เด็กได้เรียนรู้จากเรื่องราวจากประสบการณ์ใกล้ตัวของเด็กเองเป็นอันดับแรก

๓.๓ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยใช้แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมและแบบสำรวจรายการ เป็นรายบุคคล บันทึกพฤติกรรมที่สามารถวัดได้ในแต่ละวัน ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบจากคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๔๖ ของเด็กปฐมวัยอายุ ๓ ปี ด้านความสามารถในการใช้ภาษาตามวัย ซึ่งผ่านการตรวจสอบและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ (IOC)จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๓ ราย และได้มีการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

๔. การเก็บรวบรวมข้อมูล

๔.๑ การวิจัยครั้งนี้ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรมด้วยแบบบันทึกการสังเกต และแบบสำรวจรายการซึ่งระบุพฤติกรรมบ่งชี้ถึงความสามารถด้านภาษาและสามารถวัดได้เป็นรายบุคคล จำนวน ๖ พฤติกรรม จากเด็กชาย-หญิง ระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๑/๑ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ โรงเรียนเทศบาลวัดสิงห์สถิตย์ จำนวน ๓ คน

๔.๒ แบบแผนการวิจัย เป็นการวิจัยแบบกลุ่มเดียว ในเชิงคุณภาพ ทดลองจากกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ

กลุ่ม	เวลา			
EXP		O	T	O

รูปแสดงแบบแผนการวิจัย

สัญลักษณ์ที่ใช้

EXP แทนกลุ่มเป้าหมาย

O แทนการสังเกตหรือการวัดผล

T การใช้นวัตกรรม

การดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ เป็นระยะเวลา ๓ สัปดาห์ สัปดาห์ละ ๕ วัน วันละ ๑ ครั้ง ครั้งละ ๑๕-๒๐ นาที (รายละเอียดตารางที่ ๔.๒.๑)

ตารางที่ ๔.๒.๑ แสดงการดำเนินการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา ด้านการพูด โดยใช้นิทาน

สัปดาห์ ที่	แผนการจัดการ เรียนรู้ที่	ชื่อแผนการเรียนรู้	เวลา	นวัตกรรมที่ใช้
๕	๑	ตัวฉัน -ชื่อของฉัน -อวัยวะส่วนต่างๆ ของฉัน -หน้าที่ของอวัยวะส่วนต่างๆของร่างกาย -ความปลอดภัยของร่างกาย -การดูแลรักษาความสะอาดของร่างกาย	๑๕- ๒๐ นาที	นิทาน เรื่องหิวจ้ง หิวจ้ง
๖	๒	อาหารดีมีประโยชน์ - เนื้อนุ่มไข่ - ผักสดสะอาด - ผลไม้หลากสี - อันตรายจากอาหาร - กินอย่างมีคุณค่า	๑๕-๒๐ นาที	นิทาน เรื่อง...หิวจ้ง หิวจ้ง
๗	๓.	อยู่ดีมีสุข - กินนอนเล่นเป็นเวลา - ปลอดภัยไว้ก่อน - ไปห้องน้ำกันเถอะ - หนูทำได้ - อยู่ดีมีสุข	๑๕-๒๐ นาที	นิทาน เรื่อง...ดีดดีมีราด

๕. การวิเคราะห์ข้อมูล

๑.ผู้วิจัยได้รวมคะแนนผลการปฏิบัติกิจกรรมด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมเด็กเป็นรายบุคคล ที่แสดงพฤติกรรมและวัดได้ในแต่ละวัน

๒.รวมคะแนนจากแบบแบบสังเกตพฤติกรรมของเด็กแต่ละคนในแต่ละวันให้ครบ ๑ สัปดาห์

๓.หาค่าคะแนนรวมจากแบบสังเกตพฤติกรรมของเด็กแต่ละคนในแต่ละสัปดาห์ จนครบ ๓ สัปดาห์

๔.แสดงค่าคะแนนจากพฤติกรรมบ่งชี้ที่แสดงให้เห็นถึงการมีพัฒนาการทางภาษาด้านการพูด ใน ๓ สัปดาห์ ไว้ในตารางเดียวกัน พร้อมทั้งจัดทำข้อมูลในรูปแบบแผนภูมิเพื่อเปรียบเทียบให้เห็นถึงพัฒนาการและความก้าวหน้าของกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๓ ราย ซึ่งเป็นผลมาจากการส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดโดยใช้นิทาน

บทที่ ๔ ผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดโดยใช้นิทาน ผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรมและประเมินค่าคะแนนจากพฤติกรรม จำนวน ๓ สัปดาห์ มีรายการประเมิน ๖ รายการ ดังนี้

๑.ตอบคำถามง่ายๆได้

๒.สนทนาประโยคสั้นๆได้

๓.บอกความต้องการของตนเองได้

๔.บอกความรู้สึกของตนเองได้

๕.นำคำศัพท์ที่ได้เรียนรู้ใหม่มาใช้ในชีวิตประจำวันได้

๖.พูดเป็นประโยคที่มี ๓-๔ คำ โดยมีคำนามและคำกริยา

โดยมีคะแนนเต็มรายการละ ๓ คะแนน ดังนั้นเด็กจะมีคะแนนสำหรับการปฏิบัติ ๖ รายการต่อวัน รวมมีคะแนนเต็ม ๑๘ คะแนน เมื่อปฏิบัติกิจกรรมจนครบ ๑ สัปดาห์ หรือครบ ๕ วัน คะแนนรวมจึงจะเป็น สัปดาห์ละ ๙๐ คะแนน ผู้วิจัยจึงได้นำคะแนนจากการมีพฤติกรรมบ่งชี้ที่แสดงให้เห็นถึงการมีพัฒนาการทางภาษาด้านการพูด ในแต่ละสัปดาห์ของทุกคน มาแสดงเป็นคะแนนรวม จำนวน ๓ สัปดาห์ ดังนี้

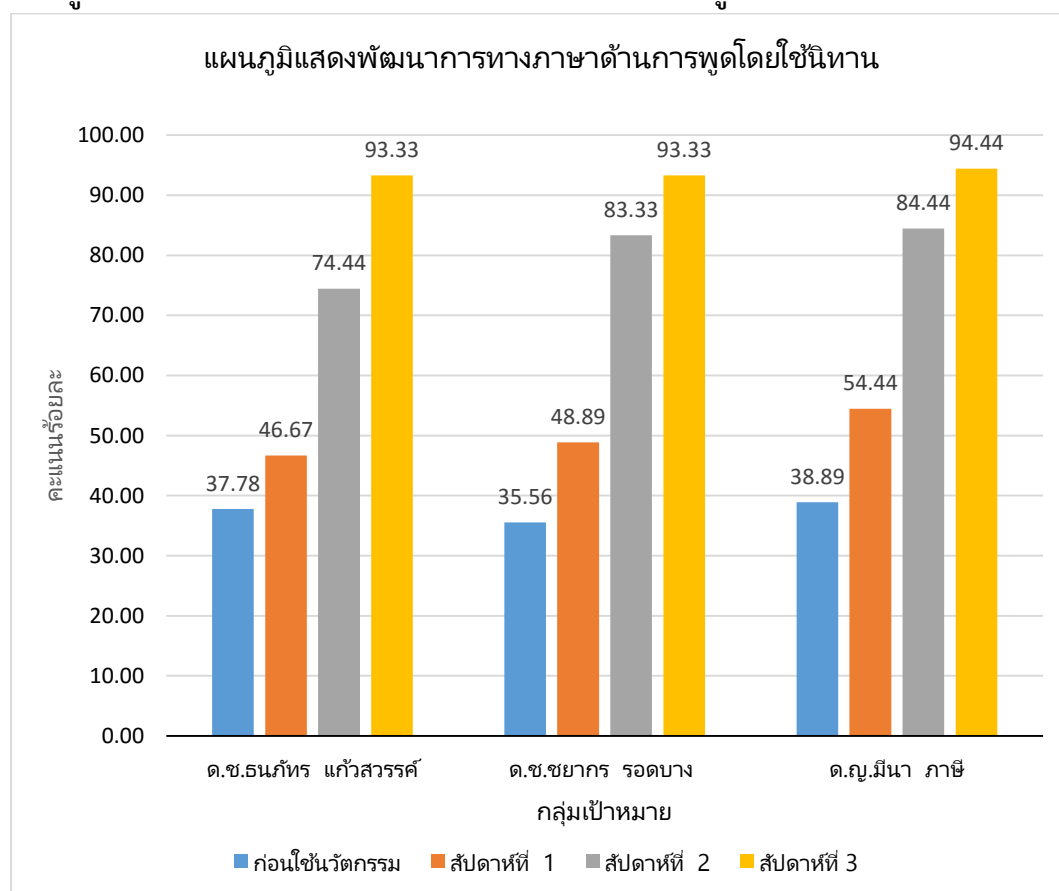
ตารางแสดงค่าคะแนน จากการมีพฤติกรรมบ่งชี้ที่แสดงให้เห็นถึงการมีพัฒนาการทางภาษาด้านการพูด ตลอดเวลา ๓ สัปดาห์

ชื่อ-สกุล	คะแนนรวมเต็ม๙๐ คะแนน/สัปดาห์		
	สัปดาห์ที่ ๑	สัปดาห์ที่ ๒	สัปดาห์ที่ ๓
ด.ช.ธนภัทร แก้วสุวรรณค์	๔๒	๖๗	๘๔
ด.ช.ชยากร รอดบาง	๔๔	๗๕	๘๔
ด.ญ.มินา ภาชี	๔๙	๗๖	๘๕

ตารางแสดงค่าคะแนนการมีพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดโดยการใช้นิทานของเด็กปฐมวัย ในแต่ละสัปดาห์ เป็นการเก็บคะแนนจากกลุ่มเป้าหมาย ๓ ราย ที่เป็นเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๑/๑ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ อายุระหว่าง ๓ ปี ถึง ๓ ปี ๔ เดือน โรงเรียนเทศบาลวัดสิงห์สถิตย์ มีรายการประเมิน ๖ รายการ คือ ๑.ตอบคำถามง่ายๆได้ ๒.สนทนาประโยคสั้นๆได้ ๓.บอกความต้องการของตนเองได้ ๔.บอกความรู้สึกของตนเองได้ ๕.นำคำศัพท์ที่ได้เรียนรู้ใหม่มาใช้ในชีวิตประจำวันได้ ๖.พูดเป็นประโยคที่มี ๓-๔ คำ โดยมีคำนามและคำกริยา เด็กมีคะแนนจากการแสดงพฤติกรรมบ่งชี้ถึงการมีพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดเพิ่มขึ้นตลอด ๓ สัปดาห์ เด็กชายธนภัทร แก้วสุวรรณค์ จากคะแนนรวมจากรายการประเมินทั้ง ๖ ข้อ

สัปดาห์ที่ ๑ ได้ ๔๒ คะแนน สัปดาห์ที่ ๒ ๖๗ คะแนน และสัปดาห์ที่เพิ่มขึ้นเป็น ๘๔ คะแนน เด็กชาย
ชยากร รอดบาง จากคะแนนรวมจากรายการประเมินทั้ง ๖ ข้อ สัปดาห์ที่ ๑ ได้ ๔๔ คะแนน
สัปดาห์ที่ ๒ ๗๕ คะแนน และสัปดาห์ที่เพิ่มขึ้นเป็น ๘๔ คะแนน เด็กหญิงมินา ภาชี จากคะแนนรวม
จากรายการประเมินทั้ง ๖ ข้อ สัปดาห์ที่ ๑ ได้ ๔๙ คะแนน สัปดาห์ที่ ๒ ๗๖ คะแนน และสัปดาห์ที่
เพิ่มขึ้นเป็น ๘๕ คะแนน

แผนภูมิแสดงความก้าวหน้าของพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดโดยใช้นิทาน

จากแผนภูมิแสดงความก้าวหน้าของพัฒนาการทางภาษาด้านการพูด ทั้งก่อนการใช้
นิทาน ๑ สัปดาห์ และหลังการใช้นิทานตลอด ๓ สัปดาห์ เป็นรายบุคคล แสดงให้เห็นว่า
กลุ่มเป้าหมายมีพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดที่ดีขึ้นตามลำดับ มีค่าร้อยละแสดงความก้าวหน้า
ดังนี้

๑.เด็กชายธนภัทร แก้วสวรรค์ จากระดับค่าร้อยละ ๓๗.๘๐, ๔๖.๖๗ , ๗๔.๔๔ และ
๘๓.๓๓

๒.เด็กชายชยากร รอดบาง จากระดับค่าร้อยละ ๓๕.๕๖ , ๔๘.๘๘ , ๘๓.๓๓ และ
๘๓.๓๓

๓.เด็กหญิงมีนา ภาชี จากระดับคำร้อยละ ๓๘.๘๙ , ๕๔.๔๔ , ๘๔.๔๔ และ ๙๔.๔๔ ตามลำดับ

บทที่ ๕

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ภาษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ภาษาเป็นเครื่องมือสำหรับการคิดซึ่งจะนำไปสู่พัฒนาการทางเชาว์ปัญญาในขั้นสูง ภาษาเป็นเครื่องมือสำหรับการสื่อสาร ทั้งในการแสดงออกถึงความต้องการ ความรู้สึกนึกคิดและข่าวสาร อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือสำหรับการเรียนรู้ โดยเป็นสื่อกลางที่ช่วยให้มนุษย์สามารถถ่ายทอดความคิดที่เป็นนามธรรมได้ การจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยจึงเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้ผู้วิจัยสนใจการใช้นิทานเป็นแนวทางหนึ่งเพื่อการพัฒนาที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพและความพร้อมของเด็กปฐมวัย ดังรายละเอียดการดำเนินงาน ต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา ด้านการพูด

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

-ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือเด็กนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๑/๑ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา

๒๕๖๐ โรงเรียนเทศบาลวัดสิงห์สถิตย์ จำนวน ๑ ห้องเรียน มีนักเรียน ๑๔ คน

-กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเด็กชาย-หญิง ระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ โรงเรียนเทศบาลวัดสิงห์สถิตย์ จำนวน ๓ ราย ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง จากผลการสังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล

วิธีวิจัย

๑.ศึกษาและวิเคราะห์คุณลักษณะตามวัย ในด้านเด็กปฐมวัยในความรับผิดชอบ เกี่ยวกับพัฒนาการทางภาษาด้านทักษะการพูด ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญในการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมาย

๒.ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะตามวัยด้านพัฒนาการทางภาษาด้านการพูด ซึ่งเป็นคุณลักษณะตามวัยในการพัฒนาการด้านสติปัญญา

๓.ศึกษาแนวทางวิธีแก้ไขปัญหาและกิจกรรมที่จะนำมาใช้ในการปรับปรุงประสิทธิภาพการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการด้วยนิทาน เป็นวิธีการที่จะช่วยให้เด็กมีคุณลักษณะตามวัยตามที่หลักสูตรต้องการ

๔.ศึกษา วางแผน ออกแบบกิจกรรมและ เครื่องมือเครื่องใช้ในการวิจัย

๕. นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา
๖. นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน ๓ ท่าน
๗. สังเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง ๓ ท่าน เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา
๘. นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญทั้ง ๓ ท่าน ไปทดลองใช้กับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ ๑/๑ โรงเรียนเทศบาลวัดสิงห์สถิตย์ ครบทั้งชั้น จำนวน ๑๔ คน
๙. นำเครื่องมือที่ได้ทดลองใช้มาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งแล้วจึงนำไปใช้ได้จริง
๑๐. ดำเนินการวิจัยกับกลุ่มประชากร
๑๑. เขียนรายงานการวิจัย

ผลการวิจัย

เด็กปฐมวัยชั้นปีที่ ๑/๑ จำนวน ๓ ราย มีพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดในระดับที่สูงขึ้น มีพัฒนาการและความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องตลอด ๓ สัปดาห์ ดังนี้

๑. เด็กชายธนภัทร แก้วสุวรรณ จากระดับคำร้อยละ ๔๖.๖๗ , ๗๔.๔๔ และ ๙๓.๓๓ ตามลำดับ

๒. เด็กชายชยากร รอดบาง จากระดับคำร้อยละ ๔๘.๘๙ , ๘๓.๓๓ และ ๙๓.๓๓ ตามลำดับ

๓. เด็กหญิงมินา ภาษี จากระดับคำร้อยละ ๕๔.๕๔ , ๘๔.๕๔ และ ๙๔.๕๔ ตามลำดับ

การอภิปรายผล

ผลจากการใช้นิทานเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาด้านการพูด ปรากฏว่า เด็กปฐมวัยชั้นปีที่ ๑/๑ ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๓ คน มีพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดที่ดีขึ้น ทั้งนี้เป็นผลมาจากได้รับกระบวนการพัฒนาและการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ กล่าวคือ เริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.๒๕๕๖ พัฒนาการ คุณลักษณะตามวัย การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาจากการใช้แผนภูมิแกงปลา การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านการพัฒนาทักษะทางภาษาโดยใช้นิทานพื้นบ้าน สื่อการสอนเช่นบัตรคำบัตรภาพ กำหนดแนวทางในการวิจัย กำหนดขอบเขตการดำเนินงาน การเตรียมงานและการพัฒนาเครื่องมืออย่างเป็นระบบ มีการนำไปทดลองใช้เพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ เพื่อนำไปสู่การใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

การใช้นิทานเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาด้านการพูด ประกอบด้วยกิจกรรมดังนี้

๑. กิจกรรมการสร้างแรงจูงใจโดยการเล่านิทาน จำนวน ๓ เรื่อง ได้แก่

๑.๑ นิทานเรื่องกล้วยจิ้ง กล้วยจิ้ง

๑.๒ นิทานเรื่องหิวจิ้ง หิวจิ้ง

๑.๓ นิทานเรื่องดีดตีฉี่ราด

โดยมีการนำแนวคิดวิธีการสอนภาษาแบบองค์รวมหรือการสอนภาษาแบบธรรมชาติ มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนซึ่งเชื่อว่า เด็กจะพยายามหาวิธีการที่จะนำเสนอประสบการณ์ของตนโดยผ่านการเล่น การลงมือปฏิบัติ และการสื่อสาร วิธีการสอนภาษาแบบธรรมชาติ มุ่งเน้นว่าเด็กควรใช้ภาษาในบริบทที่สัมพันธ์กับชีวิตของตนในห้องเรียนที่ใช้วิธีการสอนแบบธรรมชาติ ถือว่า “คำตอบ” ของเด็กไม่สำคัญเท่ากับกระบวนการ นักการศึกษา Sawyer & Sawyer (อ้างในภาษาและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้, ๒๕๕๘) กล่าวว่า วิธีการสอนภาษาแบบธรรมชาติเป็นวิธีการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้ภาษา ผ่านการอ่านนิทานและวรรณกรรม การทำงานกลุ่มร่วมกับเพื่อน ส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการทางภาษาในทางที่ดีขึ้น สามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความคิด ความต้องการและความเป็นตัวตนของตนเอง สามารถสื่อสารมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น และตอบสนองต่อความต้องการในการอยากเรียนรู้ของ ใช้ในการสืบค้นข้อมูลและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ซึ่งนำไปสู่การเรียนรู้สิ่งต่างๆรอบตัว และสามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมในสังคมได้

ข้อเสนอแนะ

จากประสบการณ์ด้านการสอน และประสบการณ์ที่ได้รับจากการดำเนินการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดสำหรับเด็กปฐมวัยครั้งนี้ สามารถนำมาสรุปเป็นข้อเสนอแนะดังนี้

๑.ก่อนนำไปใช้ครูผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรแนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา ตลอดจนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาให้เข้าใจอย่างชัดเจน เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้มีความสอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๒.ก่อนการดำเนินการต้องมีการรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศที่ชัดเจนถูกต้อง กล่าวคือ ต้องมีการวิเคราะห์พัฒนาการ คุณลักษณะตามวัย พฤติกรรม โดยต้องใช้เครื่องมืออย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้ทราบถึงปัญหาที่แท้จริง

๓.การดำเนินการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดสำหรับเด็กปฐมวัยนั้น อาจไม่สามารถกำหนดระยะเวลาและคาดหวังผลในการพัฒนาที่แน่ชัดได้ เนื่องจากปัจจัยและองค์ประกอบด้านต่างๆ เช่น ภูมิภาวะและความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน รวมทั้งสภาพแวดล้อมทางภาษาที่เด็กอาศัยอยู่ ดังนั้นจึงต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและค่อยเป็นค่อยไป

ข้อเสนอแนะ ในการศึกษาทำการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยเสนอว่าควรทำการจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กปฐมวัยในด้านอื่นๆอีก นอกเหนือจากพัฒนาการทางภาษาด้านการพูด เนื่องจากการจัด

ประสบการณ์ทางภาษาควรเป็นการ-บูรณาการทุกทักษะเข้าด้วยกัน ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เพื่อให้ได้สามารถใช้ภาษาในการสื่อความหมายในชีวิตประจำวันได้อย่างแท้จริง

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.(๒๕๔๗). หลักสูตรการศึกษา-

ปฐมวัย๒๕๔๖/กรุงเทพ: โรงพิมพ์คุรุศาสตร์ลาดพร้าว

จิระพันธ์ พูลพัฒน์, สุทธิพรรณ อีรพงศ์, ขวัญฟ้า รังสิยานนท์, อรุณศรี จัทรทรา, พรใจ สารยศ,

พริ้ง อินทามระ, นงเยาว์ นุชนารถ.(๒๕๕๗).นวัตกรรมการศึกษาปฐมวัย.กรุงเทพ: [ม.ป.ท]

มุกิตา ทาคำแสน และ นิศารัตน์ อีธรรมโนรส.(๒๕๕๒)./ภาษาและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
กรุงเทพ: [ม.ป.ท]

รสสุคนธ์ แนวบุตร และ ศรีกัญญัสสร รังศรีบรรกุล. (๒๕๕๗). การพัฒนาการฟังและการพูดของเด็ก

ปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน วารสารสังคมศาสตร์วิชาการ, ปีที่ ๗ (ฉบับที่ ๒), ๑-๑๑.

วีรยา ทองไกร.(๒๕๕๖) การพัฒนาการพูดเล่าเรื่องโดยการใช้แผนการจัดประสบการณ์ประกอบบัตร

—

ภาพ วารสารวิชาการ, ปีที่ ๖ (ฉบับที่ ๓), ๑-๑๐.

ศุภมาส จีรอกกุล (๒๕๕๙) ทักษะทางภาษาด้านการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัด

กิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกัน (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยบูรพา).

อัมพร ศรีประเสริฐสุข และ พัทรินทร์ กิจเลิศวรพงษ์ (๒๕๕๙). จิตวิทยาสำหรับครู กรุงเทพ: [ม.ป.ท]

แผนการจัดประสบการณ์รายสัปดาห์

๑.สัปดาห์ ระหว่างวันที่ ๑๐-๑๔ เดือนกรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๐ ชื่อหน่วย ตัวฉัน ระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๑/๑ อายุ ๓ ปี ถึง ๓ ปี ๖ เดือน

๒.จุดประสงค์

- ๑.เพื่อให้เด็กเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างคล่องแคล่วทรงตัวได้ดี
- ๒.เพื่อให้เด็กสามารถพูดแสดงความรู้สึกได้เหมาะสมกับวัยและสถานการณ์
- ๓.เพื่อให้เด็กมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่ของอวัยวะส่วนต่างๆของร่างกาย
- ๔.เพื่อให้เด็กแสดงออกทางดนตรีและศิลปะตามจินตนาการ
- ๕.เพื่อให้เด็กสามารถดูแลสุขภาพสุขอนามัยของตนเองได้อย่างถูกวิธี

๓.สาระการเรียนรู้

เนื้อหา(เรื่อง)

- ๑.ชื่อของฉัน
- ๒.อวัยวะส่วนต่างๆ ของฉัน
- ๓.หน้าที่ของอวัยวะส่วนต่างๆของร่างกาย
- ๔.ความปลอดภัยของร่างกาย
- ๕.การดูแลสุขภาพความสะอาดของร่างกาย

๔.สาระที่ควรรู้

อวัยวะส่วนต่างๆของร่างกายของเรา มีหน้าที่แตกต่างกันออกไป ตามีไว้ดู หูมีไว้ฟัง จมูกใช้ดมกลิ่น ลิ้นมีไว้ชิมรส มือเอาไว้หยิบจับสัมผัสสิ่งของ เราควรดูแลสุขภาพสุขอนามัยของเราให้มีความสะอาดและปลอดภัยอยู่เสมอ ด้วยการรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ และออกกำลังกายเป็นประจำ

ประสบการณ์สำคัญ

ด้านร่างกาย	ด้านอารมณ์-จิตใจ	ด้านสังคม	ด้านสติปัญญา
๑.การเคลื่อนไหวอยู่กับที่และการเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ ๒.การเล่นเครื่องเล่นสนาม ๓.การเล่นเครื่องเล่นสัมผัส ๔.การเขียนภาพและการเล่นกับสี ๕.การปฏิบัติตามสุขอนามัย ๖.การรักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่นในกิจวัตรประจำวัน	๑.การแสดงกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี ๒.การร้องเพลง ๓.การชื่นชมและสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม ๔.การแสดงออกอย่างสนุกสนาน	๑.การเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น ๒.การแก้ปัญหาในการเล่น ๓.การวางแผนตัดสินใจเลือกและการลงมือปฏิบัติ	๑.การรู้จักสิ่งต่างๆด้วยการมอง ฟังสัมผัส ชิมรสและดมกลิ่น ๒.สามารถใช้ภาษาพูดเพื่อบอกความต้องการของตนเองได้ ๓.การฟังเรื่องราวนิทาน ๔.การเรียงลำดับเหตุการณ์ต่างๆ ๕.การจัดจำแนกและจัดกลุ่ม

แผนภาพแยกตามกิจกรรมประจำวัน

กิจกรรมเสริมประสบการณ์

วันจันทร์ -ชื่อของฉัน
วันอังคาร -อวัยวะส่วนต่างๆ ของฉัน
วันพุธ-หน้าที่ของอวัยวะส่วนต่างๆของร่างกาย
วันพฤหัสบดี-ความปลอดภัยของร่างกาย
วันศุกร์-การดูแลรักษาความสะอาดของร่างกาย

กิจกรรมสร้างสรรค์

จันทร์ วาดภาพอิสระ/ปั้นแป้งโด/เป่าสีตามจินตนาการ
อังคาร วาดภาพอิสระ/ปั้นแป้งโด/พิมพ์ภาพด้วยนิ้วมือ
พุธ วาดภาพอิสระ/ปั้นแป้งโด/ขยำกระดาษเป็นรูปตาม
จินตนาการ
พฤหัสบดี วาดรูปจากกรุปทรงเรขาคณิต/แป้งโด

กิจกรรมกลางแจ้ง

จันทร์ เกมตกไข่โดยใช้ลูกมะนาวและเล่นทราย
อังคาร เกมกระโดดข้ามขอนไม้และเล่นเครื่องเล่นสนาม
พุธ เกมวิ่งผลัดและเล่นเครื่องเล่นสนาม
พฤหัสบดี เกมการละเล่นขี้ม้าก้านกล้วยและเล่นเครื่อง
ศุกร์ เกมรื้อข้าวสารและเล่นเครื่องเล่นสนาม

ประดิษฐ์วัสดุเหลือใช้ตามจินตนาการ

ศุกร์ วาดภาพต่อเติมจากกรุปที่กำหนด/ปั้นแป้งโด/พับกระดาษ

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

จันทร์ เคลื่อนไหวพื้นฐานและเคลื่อนไหวประกอบริบบิ้น
อังคาร เคลื่อนไหวพื้นฐานและปฏิบัติตามคำสั่ง
พุธ เคลื่อนไหวพื้นฐานและแสดงท่าทางตามคำบรรยาย
พฤหัสบดี เคลื่อนไหวพื้นฐานและปฏิบัติข้อตกลง
ศุกร์ เคลื่อนไหวพื้นฐานและเคลื่อนไหวตามบทเพลง

หน่วยตัวเรา

เกมการศึกษา

เกมจับคู่ภาพกับคำชุดส่วนประกอบของร่างกาย
เกมจัดหมวดหมู่ของใช้ในชีวิตประจำวัน
เกมพื้นฐานการบวกจำนวน ๑-๕

กิจกรรมเสรี

มุมวิทยาศาสตร์ ศึกษาส่วนประกอบของร่างกาย
มุมหนังสือ แนะนำหนังสือใหม่เกี่ยวกับร่างกายและอ่าน
นิทานตามความสนใจ
มุมบล็อก ต่อบล็อกอิสระ
มุมบทบาทสมมติ เล่นบทบาทสมมติตามจินตนาการ

แผนการจัดประสบการณ์รายสัปดาห์

๑.สัปดาห์ ระหว่างวันที่ ๑๗-๒๑ เดือนกรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๐ ชื่อหน่วย อาหารดีมีประโยชน์ ระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๑/๑ อายุ ๓ ปี ถึง ๓ ปี ๖ เดือน

๒.จุดประสงค์

- ๑.เพื่อให้เด็กเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างคล่องแคล่วทรงตัวได้ดี
- ๒.เพื่อส่งเสริมทักษะด้านการพูด การสนทนาประโยคสั้นๆ
- ๓.เพื่อให้เด็กมีความรู้เกี่ยวกับการเลือกรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย
- ๔.เพื่อให้เด็กแสดงออกทางดนตรีและศิลปะตามจินตนาการ
- ๕.เพื่อให้เด็กรู้จักสารอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย

๓.สาระการเรียนรู้

เนื้อหา(เรื่อง)

- ๑ เนื้อนมไข่
๒. ผักสดสะอาด
๓. ผลไม้หลากสี
- ๔.อันตรายจากอาหาร
- ๕.กินอย่างมีคุณค่า

๔.สาระที่ควรรู้

อาหารเป็นแหล่งพลังงานที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย อาหารหลัก ๕ หมู่ประกอบไปด้วย หมู่ที่ ๑ เนื้อนมไข่ หมู่ที่ ๒ ข้าวแป้งเผือกมัน หมู่ที่ ๓ วิตามินและเกลือแร่ หมู่ที่ ๔ ผลไม้ หมู่ที่ ๕ ไขมันที่จำเป็น การเลือกบริโภคอาหารในสัดส่วนที่เหมาะสมตามธงโภชนาการ เพื่อให้มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง

ประสบการณ์สำคัญ

ด้านร่างกาย	ด้านอารมณ์-จิตใจ	ด้านสังคม	ด้านสติปัญญา
๑.การเคลื่อนไหวอยู่กับที่และการเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ ๒.การเล่นเครื่องเล่นสนาม ๓.การเล่นเครื่องเล่นสัมผัส ๔.การเขียนภาพและการเล่นกับสี ๕.การปฏิบัติตามสุขอนามัย ๖.การรักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่นในกิจวัตรประจำวัน	๑.การแสดงกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี ๒.การร้องเพลง ๓.การชื่นชมและสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม ๔.การแสดงออกอย่างสนุกสนาน	๑.การเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น ๒.การแก้ปัญหาในการเล่น ๓.การวางแผนตัดสินใจเลือกและการลงมือปฏิบัติ	๑.การรู้จักอาหารหลัก ๕ หมู่. ๒.สามารถใช้ภาษาพูดสนทนาโต้ตอบแสดงความคิดเห็นของตนเองด้วยประโยคสั้นได้ ๓.การฟังเรื่องราวนิทาน ๔.การเรียงลำดับเหตุการณ์ต่างๆ ๕.การจัดจำแนกและจัดกลุ่ม

แผนภาพแยกตามกิจกรรมประจำวัน

กิจกรรมเสริมประสบการณ์

วันจันทร์ -เนื่อนมไข่
วันอังคาร – ผักสดสะอาด
วันพุธ-ผลไม้หลากสี
วันพฤหัสบดี-อันตรายจากอาหาร
วันศุกร์-กินอย่างมีคุณค่า

กิจกรรมสร้างสรรค์

จันทร์ วาดภาพอิสระ/ปั้นแป้งโด/เป่าสีตามจินตนาการ
อังคาร วาดภาพอิสระ/ปั้นแป้งโด/รูปผลไม้ตามจินตนาการ
พุธ วาดภาพอิสระ/ปั้นแป้งโด/ขยำกระดาษเป็นรูปตาม
จินตนาการ
พฤหัสบดี วาดรูปจากกรุปทรงเรขาคณิต/ปั้นแป้งโด
ประดิษฐ์วัสดุเหลือใช้ตามจินตนาการ
ศุกร์ วาดภาพต่อเติมจากกรุปที่กำหนด/ปั้นแป้งโด/พับกระดาษ

กิจกรรมกลางแจ้ง

จันทร์ เกมตกไข่โดยใช้ลูกมะนาวและเล่นทราย
อังคาร เกมกระโดดข้ามขอนไม้และเล่นเครื่องเล่นสนาม
พุธ เกมวิ่งผลัดและเล่นเครื่องเล่นสนาม
พฤหัสบดี เกมการละเล่นขี้ม้าก้านกล้วยและเล่นเครื่อง
ศุกร์ เกมรื้อข้าวสารและเล่นเครื่องเล่นสนาม

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

จันทร์ เคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ประกอบดนตรีตามจินตนาการ
อังคาร เคลื่อนไหวพื้นฐานและปฏิบัติตามคำสั่ง
พุธ เคลื่อนไหวพื้นฐานและแสดงท่าทางตามคำบรรยาย
พฤหัสบดี เคลื่อนไหวพื้นฐานและปฏิบัติข้อตกลง
ศุกร์ เคลื่อนไหวพื้นฐานและเคลื่อนไหวตามบทเพลง

หน่วยอาหารดีมี ประโยชน์

เกมการศึกษา

เกมจับคู่ภาพผักผลไม้
เกมจัดหมวดหมู่อาหารหลัก ๕ หมู่
เกมพื้นฐานการบวกจำนวน ๑-๕

กิจกรรมเสรี

มุมวิทยาศาสตร์ ศึกษาส่วนประกอบของร่างกาย
มุมหนังสือ แนะนำหนังสือใหม่เรื่องหิวจิงหิวจิง
นิทานตามความสนใจ
มุมบล็อก ต่อบล็อกอิสระ
มุมบทบาทสมมติ เล่นบทบาทสมมติตามจินตนาการ

แผนการจัดประสบการณ์รายสัปดาห์

๑.สัปดาห์ ระหว่างวันที่ ๒๔-๒๘ เดือนกรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๐ ชื่อหน่วย อยู่ดีมีสุข ระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๑/๑ อายุ ๓ ปี ถึง ๓ ปี ๖ เดือน

๒.จุดประสงค์

- ๑.เพื่อให้เด็กเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างคล่องแคล่วทรงตัวได้ดี
- ๒.เพื่อให้เด็กสามารถพูดแสดงความรู้สึกของตนเอง และตอบคำถามสั้นๆได้
- ๓.เพื่อให้เด็กมีความรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะของตนเอง
- ๔.เพื่อให้เด็กแสดงออกทางดนตรีและศิลปะตามจินตนาการ
- ๕.เพื่อให้เด็กรู้จักหลีกเลี่ยงและป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นกับตนเองได้

๓.สาระการเรียนรู้

เนื้อหา(เรื่อง)

๑. กินนอนเล่นเป็นเวลา ๒.ปลอดภัยไว้ก่อน ๓.ไปห้องน้ำกันเถอะ ๔.หนูทำได้ ๕. อยู่ดีมีสุข

๔.สาระที่ควรรู้

ประสบการณ์สำคัญ

ด้านร่างกาย	ด้านอารมณ์-จิตใจ	ด้านสังคม	ด้านสติปัญญา
๑.การเคลื่อนไหวอยู่กับที่และการเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ ๒.การเล่นเครื่องเล่นสนาม ๓.การเล่นเครื่องเล่นสัมผัส ๔.การเขียนภาพและการเล่นกับสี ๕.การปฏิบัติตามสุขอนามัย ๖.การรักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่นในกิจวัตรประจำวัน	๑.การแสดงกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี ๒.การร้องเพลง ๓.การชื่นชมและสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม ๔.การแสดงออกอย่างสนุกสนาน	๑.การเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น ๒.การแก้ปัญหาในการเล่น ๓.การวางแผนตัดสินใจเลือกและการลงมือปฏิบัติ	๑.การรู้จักดูแลรักษาสุขอนามัยของตนเอง ๒.สามารถใช้ภาษาพูดเพื่อสื่อสารบอกความต้องการของตนเองได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ๓.การฟังเรื่องราวนิทาน ๔.การเรียงลำดับเหตุการณ์ต่างๆ ๕.การจัดจำแนกและจัดกลุ่ม

แผนภาพแยกตามกิจกรรมประจำวัน

กิจกรรมเสริมประสบการณ์

วันจันทร์ - กินนอนเล่นเป็นเวลา
วันอังคาร - ปลอดภัยไว้ก่อน
วันพุธ-ไปห้องน้ำกันเถอะ
วันพฤหัสบดี-หนูทำได้
วันศุกร์-อยู่ดีมีสุข

กิจกรรมสร้างสรรค์

จันทร์ วาดภาพอิสระ/ปั้นแป้งโด/เป่าสีตามจินตนาการ
อังคาร วาดภาพอิสระ/ปั้นแป้งโด/พิมพ์ภาพด้วยนิ้วมือ
พุธ วาดภาพอิสระ/ปั้นแป้งโด/ขยำกระดาษเป็นรูปตาม
จินตนาการ

พฤหัสบดี วาดรูปจากกรุปทรงเรขาคณิต/ปั้นแป้งโด

ประดิษฐ์วัสดุเหลือใช้ตามจินตนาการ

ศุกร์ วาดภาพต่อเติมจากรูปที่กำหนด/ปั้นแป้งโด/พับกระดาษ

กิจกรรมกลางแจ้ง

จันทร์ เกมตกไข่โดยใช้ลูกมะนาวและเล่นทราย
อังคาร เกมกระโดดข้ามขอนไม้และเล่นเครื่องเล่นสนาม
พุธ เกมวิ่งผลัดและเล่นเครื่องเล่นสนาม
พฤหัสบดี เกมการละเล่นขี้ม้าก้านกล้วยและเล่นเครื่อง
ศุกร์ เกมรื้อข้าวสารและเล่นเครื่องเล่นสนาม

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

จันทร์ เคลื่อนไหวพื้นฐานและเคลื่อนไหวประกอบบ๊องบ๊อง
อังคาร เคลื่อนไหวพื้นฐานและปฏิบัติตามคำสั่ง
พุธ เคลื่อนไหวพื้นฐานและแสดงท่าทางตามคำบรรยาย
พฤหัสบดี เคลื่อนไหวพื้นฐานและปฏิบัติข้อตกลง
ศุกร์ เคลื่อนไหวพื้นฐานและเคลื่อนไหวตามบทเพลง

อยู่ดีมีสุข

เกมการศึกษา

เกมจับคู่ภาพกับคำพูดส่วนประกอบของร่างกาย
เกมจัดหมวดหมู่ของใช้ในชีวิตประจำวัน
เกมพื้นฐานการบวกจำนวน ๑-๕

กิจกรรมเสรี

มุมวิทยาศาสตร์ ศึกษาส่วนประกอบของร่างกาย
มุมหนังสือ แนะนำหนังสือใหม่เกี่ยวกับร่างกายและอ่าน
นิทานตามความสนใจ
มุมบล็อก ต่อบล็อกอิสระ
มุมบทบาทสมมติ เล่นบทบาทสมมติตามจินตนาการ

สรุปผลคะแนนความก้าวหน้าการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดจากบันทึกประเมินพฤติกรรม
(รายสัปดาห์)

สัปดาห์ที่ ๑

ชื่อ-สกุล	ข้อที่						รวม
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	
๑.ด.ช.ธนภัทร แก้วสุวรรณค์	๗	๕	๖	๖	๕	๕	๓๔
๒.ด.ช.ชยากร รอดบาง	๖	๕	๕	๖	๕	๕	๓๒
๓.ด.ญ.มีนา ภาษี	๗	๕	๖	๗	๕	๕	๓๕

สัปดาห์ที่ ๒

ชื่อ-สกุล	ข้อที่						รวม
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	
๑.ด.ช.ธนภัทร แก้วสุวรรณค์	๙	๙	๘	๖	๕	๕	๔๒
๒.ด.ช.ชยากร รอดบาง	๘	๑๐	๙	๗	๕	๕	๔๔
๓.ด.ญ.มีนา ภาษี	๑๑	๘	๑๐	๙	๖	๕	๔๙

สัปดาห์ที่ ๓

ชื่อ-สกุล	ข้อที่						รวม
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	
๑.ด.ช.ธนภัทร แก้วสุวรรณค์	๑๓	๑๒	๑๓	๑๒	๙	๘	๖๗
๒.ด.ช.ชยากร รอดบาง	๑๔	๑๒	๑๕	๑๔	๑๑	๙	๗๕
๓.ด.ญ.มีนา ภาษี	๑๓	๑๔	๑๔	๑๓	๑๑	๑๐	๗๖

สัปดาห์ที่ ๔

ชื่อ-สกุล	ข้อที่						รวม
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	
๑.ด.ช.ธนภัทร แก้วสุวรรณค์	๑๕	๑๕	๑๕	๑๕	๑๓	๑๑	๘๔
๒.ด.ช.ชยากร รอดบาง	๑๕	๑๕	๑๕	๑๔	๑๒	๑๓	๗๕

ທ.ດ.ຍູ.ມີນາ ກາຢີ	໑໕	໑໕	໑໕	໑໔	໑໒	໑໔	໗໒
------------------	----	----	----	----	----	----	----

